

PATYRUSIŲ SKAUTŲ KELIAS

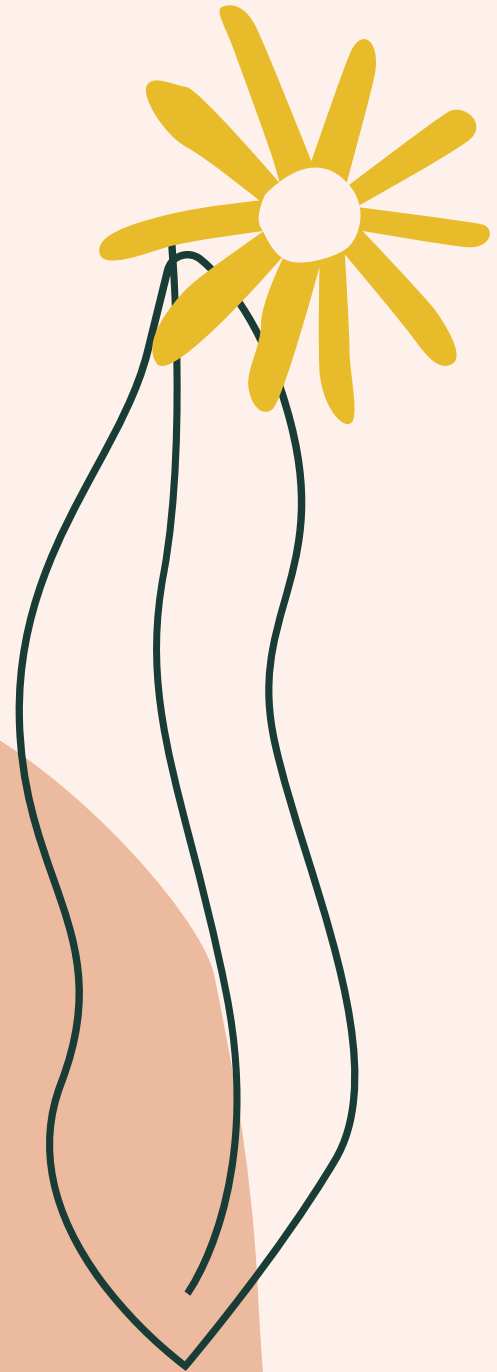
Sesė skautė Ieva Gerliakaitė

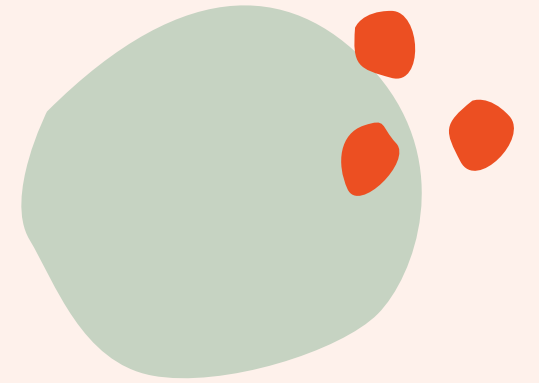
2021 m.

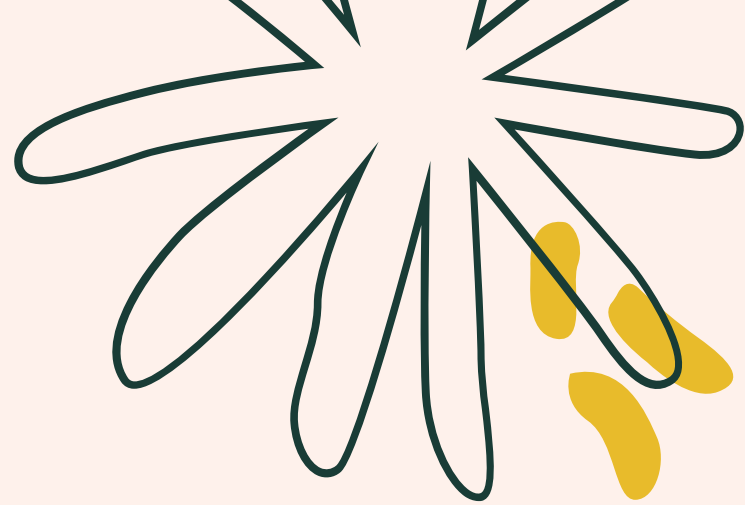

Turinys

ĮVADAS -----	1
1. VADOVAMS: PIRMOSIOS KELIO SUEIGOS PLANAS --	3
2. KAS YRA PATYRUSIŲ SKAUTŲ KELIAS? -----	10
3. KELIO IDĖJOS - KAIP IŠSIRINKTI KĄ VEIKSIME? -----	21
4. PIRMIEJI ŽINGSNIAI KELYJE - PLANAVIMAS -----	28
5. VADOVAMS: TARPINĖ REFLEKSIJOS SUEIGA -----	47
6. KETVIRČIO APTARIMAS -----	51

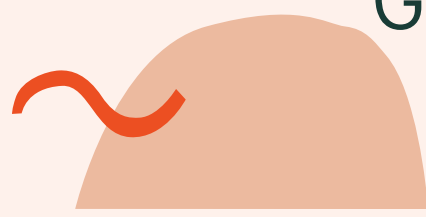
KAIP NAUDOTIS ŠIUO LEIDINIU

Šis leidinys skirtas ir vadovams, ir patyrusiems skautams. Patyrusiems skautams skirtos 4 dalys: kas yra KELIAS, kaip sugalvoti idėją veiklai, kaip suplanuoti KELIĄ ir kaip aptarti įveiktą KELIĄ. Vadovams - 2 dalys: kaip pristatyti KELIĄ ir tarpinė refleksija.

Įvadas

KELIO programa (trunkanti vieną ketvirtį) yra aprašyta nuosekliai, nuo idėjos iki refleksijos. Taigi, skaitydami eilės tvarka, galite vadovautis šiuo leidiniu kaip gidu, kuris nurodys ką, po ko ir kaip daryti. Taip pat galite skaityti ir naudotis tik atskiromis dalimis. Žinoma, pats veiklos įgyvendinimas lieka jums.

GERO KELIO!

Sutartiniai ženklai

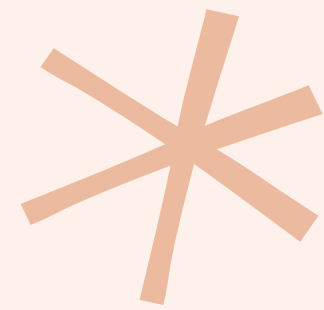

Šie ženklai sakinio gale reiškia, kad, paspaudę tekstą, būsite nukreipti į tam tikrą platformą: *youtube.com*; *skautai.lt*; *scout.org*; *scribd.com*

Ženkliukas dešiniajame puslapio kampe rodo, kad puslapis gali būti naudojamas kaip skaidrė prezentacijoje.

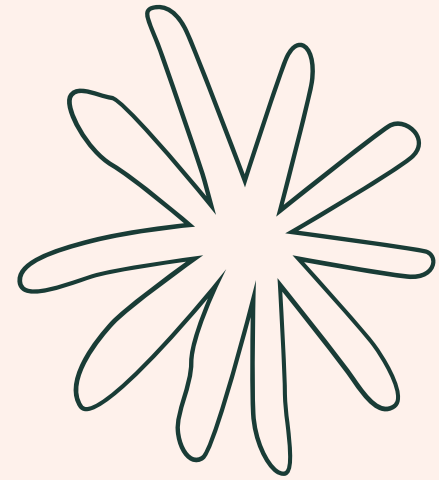
1. Vadovams: pirmosios KELIO sueigos planas

- 1.1 KELIAS PAGAL JAUNIMO PROGRAMOS
GAIRES. GLAUSTA INFORMACIJA
VADOVUI
- 1.2 PRIEŠ SUEIGĄ
- 1.3 KNYGELĖS
- 1.4 SUEIGA

Įvadas

Šis sueigos planas skirtas pristatyti KELIĄ patyrusiems skautams. Tačiau svarbu, kad patyrę skautai jau būtų tarpusavyje pažįstami ir suskirstyti į skiltis. Jei ne, siūlau pirmiausia turėti pažintinę, komandos formavimo sueigą, per kurią taip pat pasiskirstysite skiltimis.

Prieš šią sueigą paprašykite kiekvieno skauto atsinešti po sąsiuvinį/knygelę. Ji bus skirta planuoti ir reflektuoti apie KELIĄ.

1.1 KELIAS pagal Jaunimo Programos gaires.

Glausta informacija vadovui

Patyrusių skautų programą sudaro laukiniai įgūdžiai ir KELIAS. Patyrusių skautų KELIAS - tai kartu su skiltimi įgyvendinamas ilgesnis (maždaug 1-3 mėnesių trukmės) tikslingas iššūkis.

Žodis „KELIAS“ yra svarbiausių projekto planavimo žingsnių akronimas. Šie žingsniai yra: Kliūtys, Eiga, Laikas, Ištekliai, Atsakomybės ir Svarba. Savo KELIĄ patyrę skautai išsikelia ir organizuoja patys, o vadovas tik padeda.

Tai gali būti viena didesnė veikla (pvz., stovyklos organizavimas) arba kelių veiklų grandinė (pvz., gerųjų darbų ciklas). KELIĄ dažniausiai sudaro daug tarpusavyje susijusių darbų (pasiruošimas, įgyvendinimas ir t. t.), bet KELIAS yra vientisas - turi vieną bendrą kryptį.

Kiekvienas KELIAS:

- Veda arčiau ar toliau (į save, į bendruomenę, į šalį, į pasaulį) - tai yra „veiklos lygmenys“.
- Turi „paskirtį“ - plačią temą, kurią patyrę skautai susisiaurins kartu (Dievui, Tėvynei, Artimui, jūrų skautams - ir Jūrai).

Kiekvieno ketvirčio pradžioje patyrę skautai išsirenka paskirtį, veiklos lygmenį ir sugalvoja konkrečią KELIO (projekto) idėją. Tuomet aptaria svarbą, eigą, laiką, atsakomybes, išteklius, kliūtis.

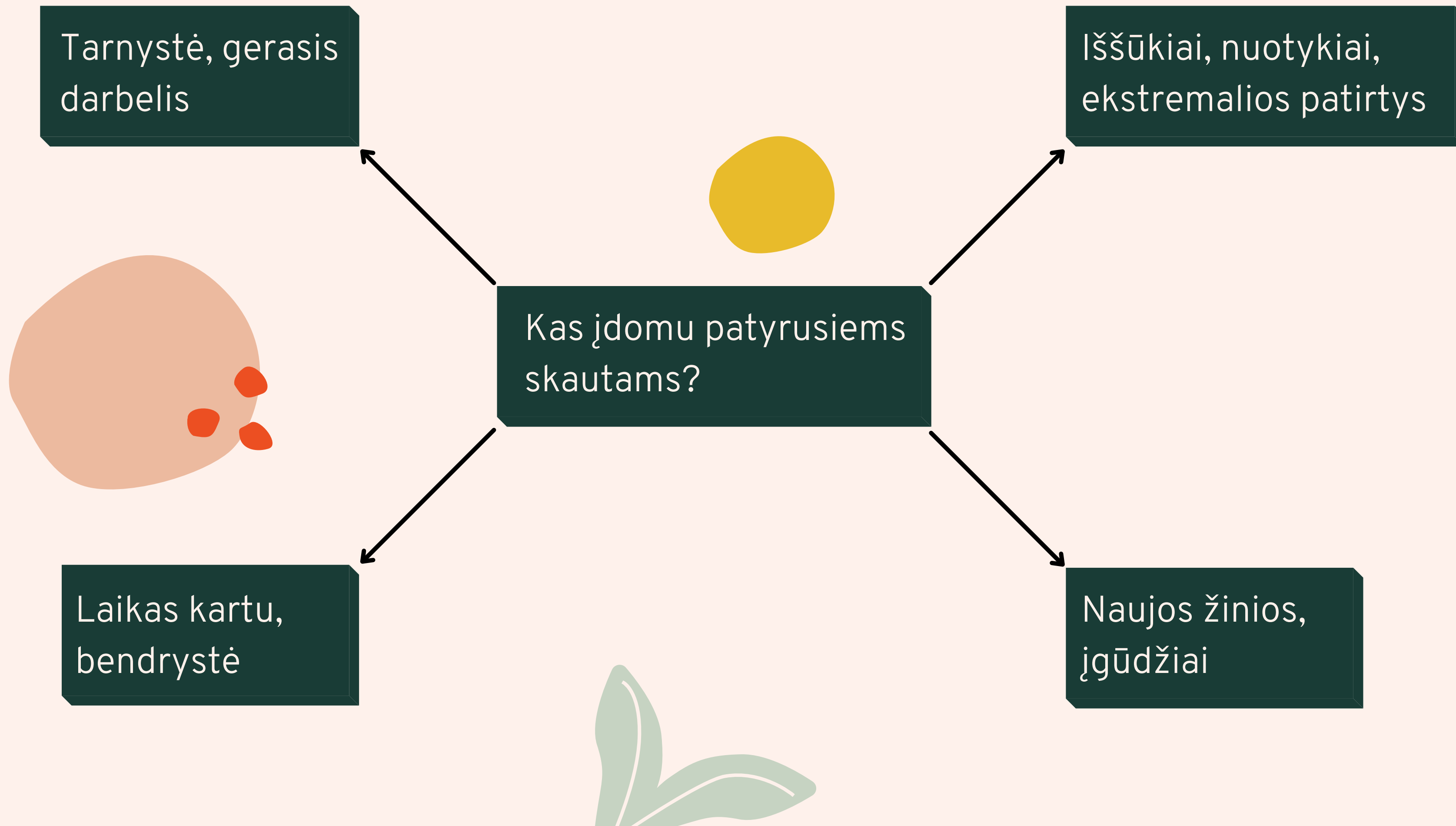
1.2 Prieš sueigą

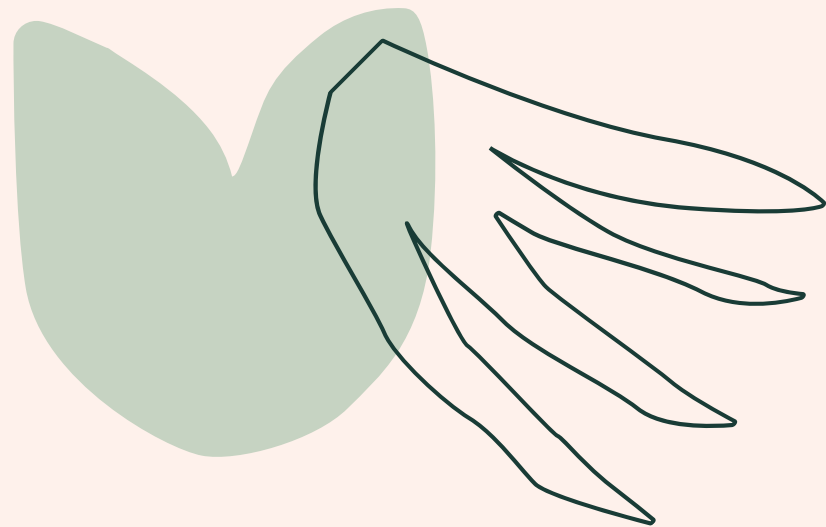
Prieš sueigą, padiskutuokite su kitais vadovais ir nuspręskite, kuo domisi patyrusių skautų grupė, su kuria dirbate. Kas juos motyvuoja? Peržvelkite 4 galimas kryptis kitame puslapyje. Gali būti, kad jūsų patyrusiems skautams visos tos kryptys yra vienodai patrauklios, o galbūt jiems įdomu kažkas, ko čia nepaminėjau.

Tinkamai įvertinę, kas jūsų patyrusiems skautams įdomu, galėsite KELIĄ pristatyti iš jiems patrauklios perspektyvos. Pvz., jei skautai labiausiai motyvuoti įveikti iššūkius, KELIĄ galima pateikti kaip labai rimtą iššūkį, kurį reikia patiems išsikelti. Įveikus šį rimtą iššūkį skautai galės prie kaklaraiščio prisirišti akmenėlį, kuris simbolizuos ir rodys jų stiprybę.

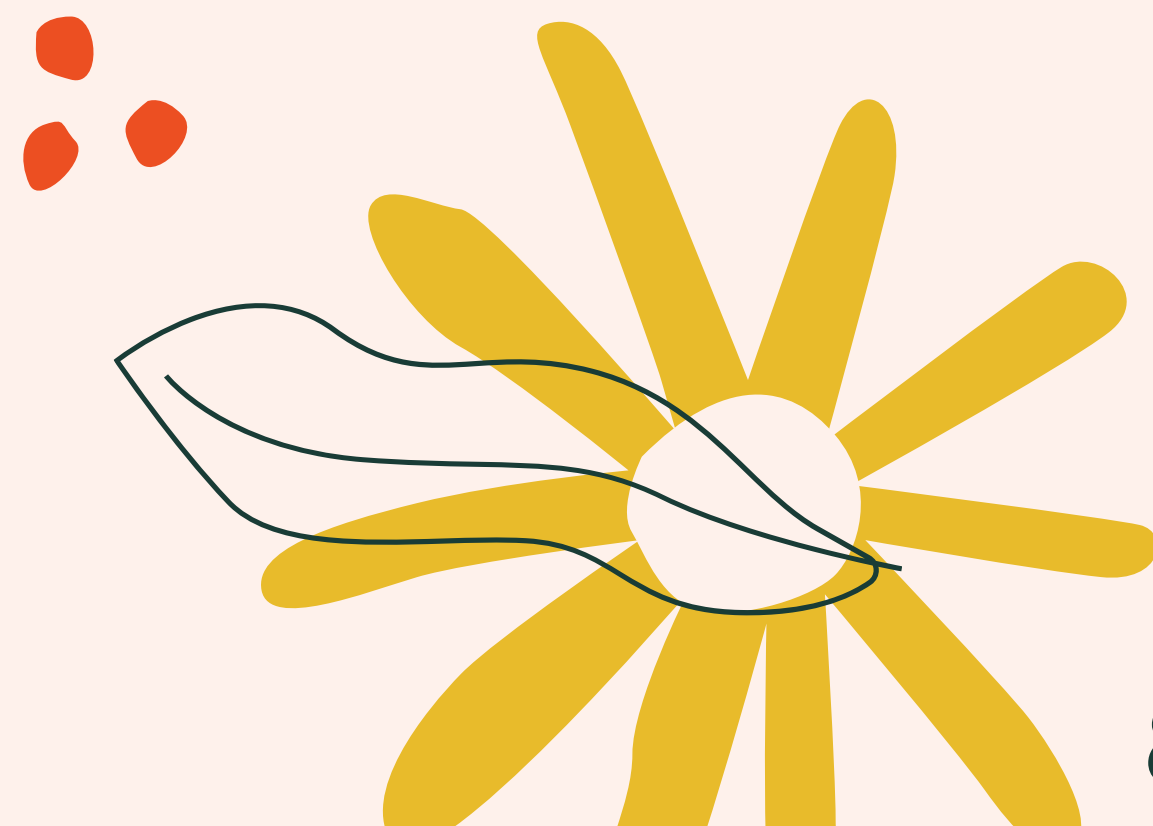
Pamąstykite, kokiomis priemonėmis ir taktikomis įkvėpsite ir motyvuosite patyrusius skautus imtis iniciatyvos. Pvz., galite paprašyti jaunesnių skautų nupiešti/aprašyti tai, kaip jie įsivaizduoja patyrusį skautą, arba parašyti, ką norėtų išmokti iš patyrusių skautų. Jei patyrusių skautų KELIAS buvo gerasis darbelis, būtų gerai parodyti, kokį poveikį turėjo jų veikla. Jei skautai vedė užsiėmimą jaunesniems, galite paprašyti jų parašyti atsiliepimus po užsiėmimo arba nupiešti tai, kas labiausiai patiko, ir piešinius įteikti patyrusiems skautams.

1.3 Knygelės

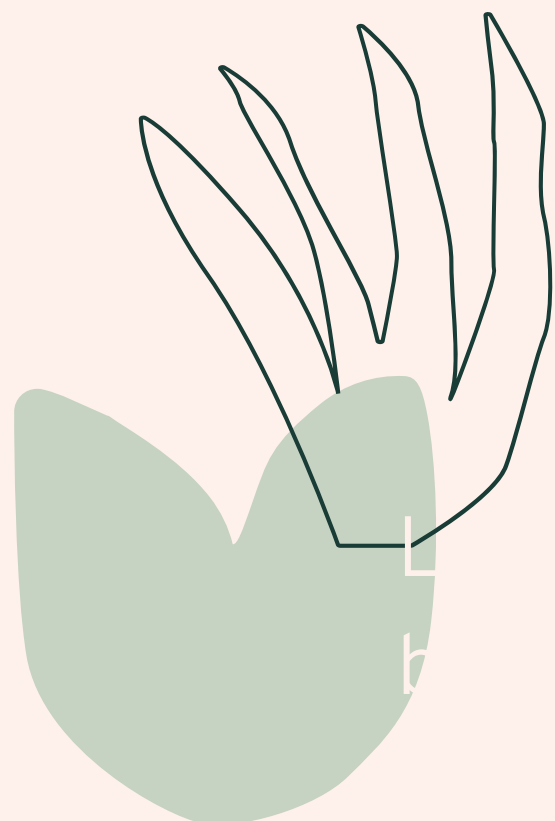

Kiekvienam patyrusiam skautui reikalinga knygelė arba elektroninis dokumentas, kuriame jis galės laikyti svarbiausius užrašus. KELIO planavimas turi daug žingsnių, kuriuos svarbu prisiminti. Taip pat svarbu išsaugoti pastebėjimus, nes iš jų patyrę skautai galės pasimokyti organizuodami sekantį KELIĄ. Į knygelę reikėtų užsirašyti KELIO idėją, tikslą, eigą ir laiką. Per ketvirčio aptarimą svarbu užsirašyti pastabas apie tai kaip sekėsi ir ko patyrę skautai išmoko.

1.4 Sueiga

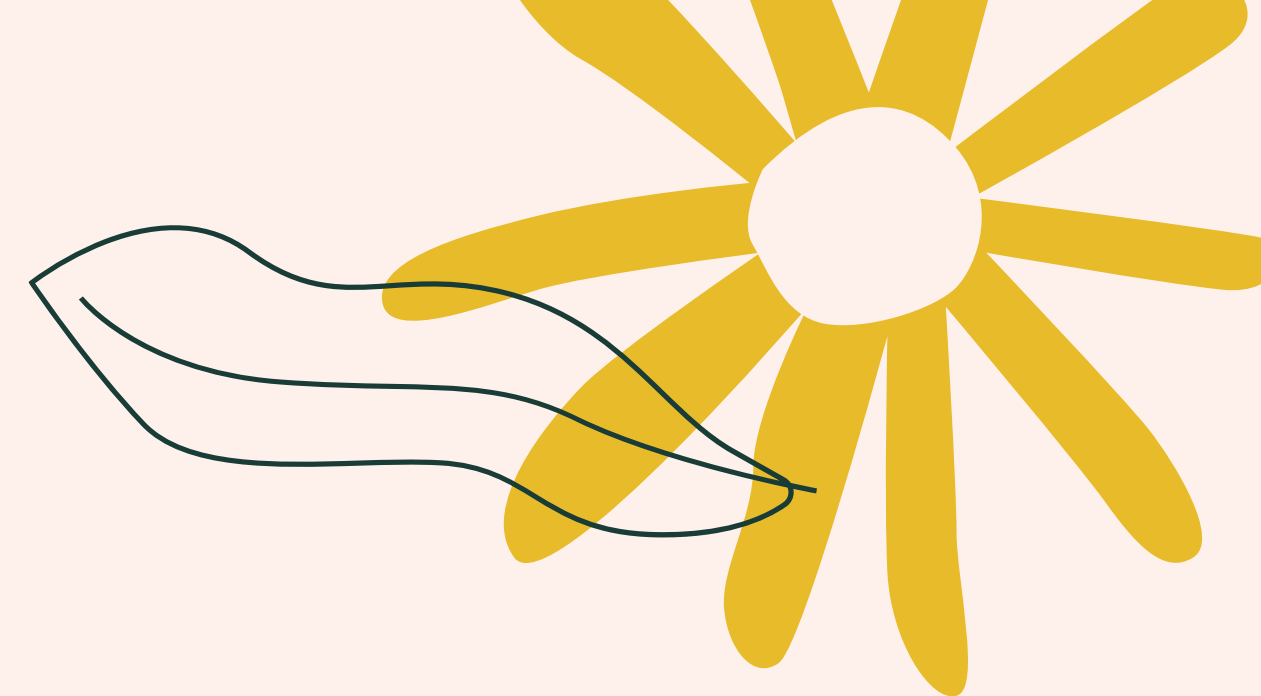
1. Paprašykite patyrusių skautų savo knygelėse užrašyti priežastis/tikslus, kodėl jie skautauja. Norintys, gali pasidalinti savo mintimis su kitais.

2. Remdamiesi savo įžvalgomis, papasakokite patyrusiems skautams apie jų laukiančią programą iš jiems aktualios perspektyvos.

3. Pristatykite KELIŲ paskirtis ir lygmenis naudodami šio leidinio 11-19 puslapius kaip skaidres. Paprašykite skautų persibraižyti KELIŲ lentelę (13 psl.) į savo knygeles. Nepamirškite atlikti skaidrėse esančios praktinės užduoties! Įsitikinkite, kad visi suprato, kaip ir su kuo "valgomas" KELIAS.

4. Informuokite, kad KELIAS bus vykdomas skiltyse (valtyse) ir sutarkite, kada įvyks pirmoji planavimo sueiga.

5. Pasidalinkite savo asmeninėmis istorijomis apie iniciatyvas/projektus, kuriuos įgyvendinote būdami patyrusiais skautais arba net vyresni. Galbūt įveikėte didelį iššūkį? Gal padarėte gerą darbą? Papasakokite, kaip sekėsi, kaip jautėtės, kokios akimirkos buvo įsimintiniausios. Jeigu esate skautiškos bendruomenės naujokai ir nesugalvojate, kuo pasidalinti, galite pasikviesti ir pakalbinti kitus suaugusius skautus.

Pasiūlykite patyrusiems skautams taip pat pasidalinti panašiomis istorijomis. Šioje finalinėje sueigos dalyje stenkitės sukurti jaukią aplinką: galite pasidaryti arbatos, vaišintis sausainiais.

2. Kas yra patyrusių skautų KELIAS?

2.1 KELIŲ PASKIRTYS IR
VEIKLOS LYGMENYS
2.2 PAVYZDŽIAI

2.1 PASKIRTYS IR VEIKLOS LYGMENYS

Kiekvienas KELIAS turi savo paskirtį ir veiklos lygmenį.

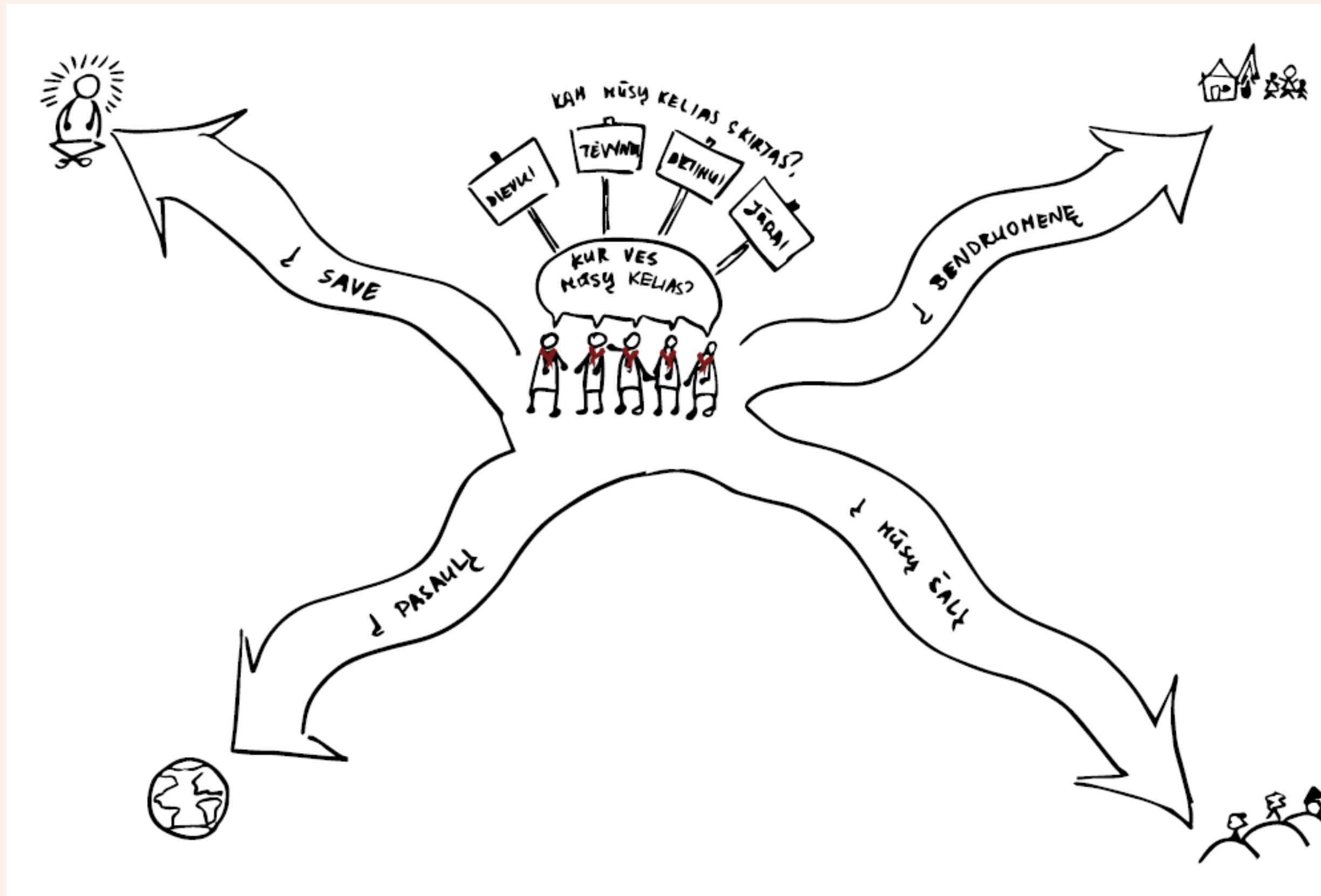
KIEKVIENAS KELIAS TURI PASKIRTĮ: KAM TARNAUJAMA, ARBA KAM KURIAMA NAUDA.

Paskirtys yra 3 (jūrų skautams - 4): Dievui, Tėvynei ir Artimui (jūrų skautams - ir Jūrai). Jos atitinka skautų šūkį, todėl, eidami KELIĄ, mes atliekame savo skautišką pareigą tarnauti.

KIEKVIENAS KELIAS VEDA ARČIAU AR TOLIAU: Į SAVE, Į BENDRUOMENĘ, Į SAVO ŠALĮ ARBA Į PASAULĮ. TAI VADINAMA VEIKLOS LYGMENIMIS.

Veiklos lygmenys yra 4: asmeninis, vietinis, šalies ir pasaulio. Veiklos lygmuo rodo, kiek žmonių paliečia mūsų veikla, arba į ką gilinamės KELYJE.

Autorė Barbora Drąsutytė

Iš viso gali būti 12 (jūrų skautams - 16) skirtingų KELIO paskirties ir lygmens kombinacijų. Įveikti vieną KELIĄ skiriamas vienas metų ketvirtis, t. y. 3 mėnesiai. Patyręs skautas per 4 metus siekia įveikti visus 12 (ar 16) skirtingų KELIŲ - užpildyti lentelę. Tačiau jei dar tik pradėdate dirbti pagal naują Jaunimo Programą, šio skaičiaus siekti visai nebūtina, ir lentelę galite naudoti kaip orientavimosi priemonę planavimo procese.

	Asmeninis	Vietinis	Šalies	Pasaulio
Dievui				
Tėvynei				
Artimui				
Jūrai				

PRAKTINĖ VEIKLA

Prieš galvojant apie konkrečius projektus svarbu išsiaiškinti, kas slepiasi po skautų šūkiu „Dievui, Tėvynei, Artimui“. Pamąstykite, ką jums reiškia kiekvienas iš šių žodžių.

Tai gana abstrakčios ir plačios sąvokos. Tam, kad geriau įsivaizduotumėte, iš ko jos susideda, kartu su skiltimi arba individualiai pasidarykite lentelę iš šių trijų skilčių (Dievui, Tėvynei, Artimui). Suskirstykite temas dešinėje į atitinkamas skiltis lentelėje.

Gamtos saugojimas

Lygios teisės

Tolerancija

Meninė saviraiška

Pirmoji pagalba

Dvasingumas

Seseriškumas/broliškumas

Pagonybė

Istorija

Pasaulio kultūros

Globalinis atšilimas

Valstybės politika

Etiketas ir pagarba

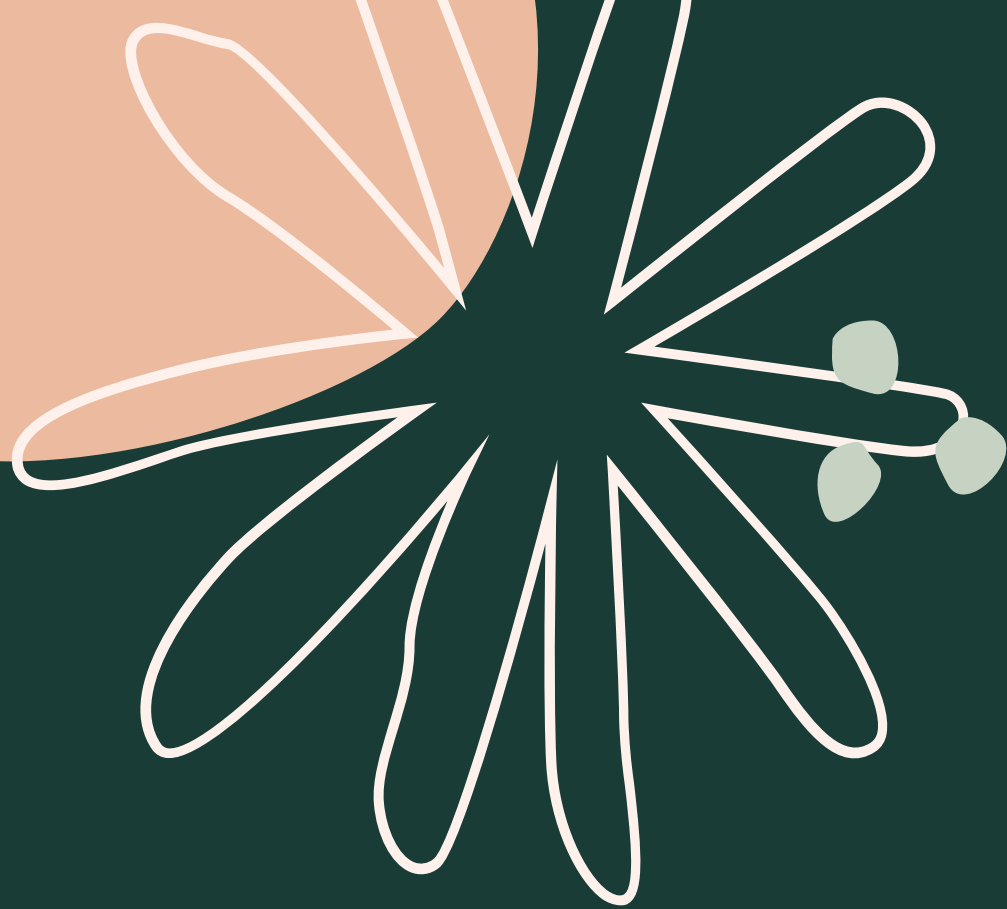
Darbas su vaikais

Moralė

Lietuviška muzika

Rūpinimasis savo sveikata

Kaip suskirstyti temas - individualaus požiūrio klausimas, todėl normalu, kad vieni aspektai tiks į porą skilčių, kiti galbūt niekur. Teisingo atsakymo nėra, tačiau svarbu atkreipti dėmesį, kad daug aktualių temų yra vienaip ar kitaip susijusios su skautų šūkiu.

Dabar pabandykite papildyti lentelę savo sugalvotomis mintimis. Padiskutuokite, kurią skiltį pildyti sunkiausia, o kurią lengviausia? Kaip manote, kodėl?

Jeigu užduotį atlikote skiltimis, palyginkite savo ir kitų skilčių lenteles. Kokie pagrindiniai panašumai ir skirtumai? Kokių naujų minčių galima pasisemti iš kitų skilčių?

2.2 Pavyzdžiai Projektas Dievui

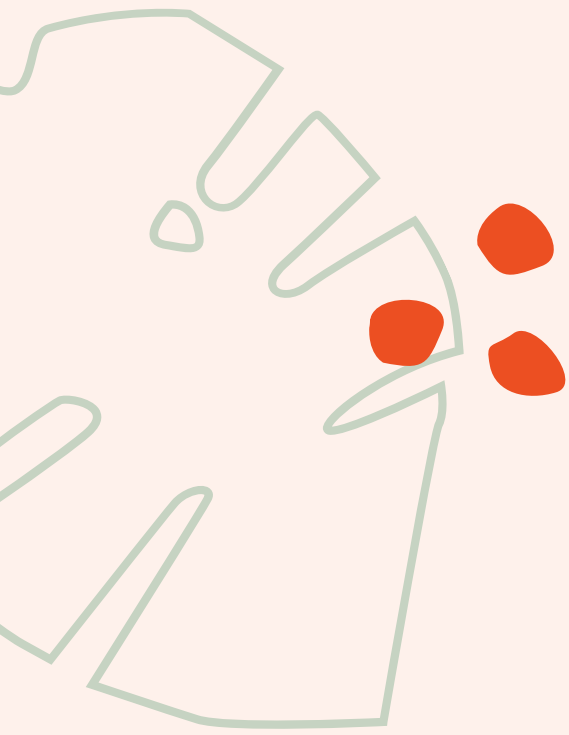
RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Tikslai: sužinoti apie filosofinius debatus religijos tematika;
gilinti asmeninį tikėjimo suvokimą.

Asmeninis

1. Pažiūrėti Filosofijos Crash Course įvadinis video ir video religijos tematika #9 - #17
2. Surasti kitą šaltinį, kuris kalba apie religiją iš filosofijos perspektyvos
3. Pristatyti šaltinį savo skilties nariams

Pavyzdžiai Projektas Artimui

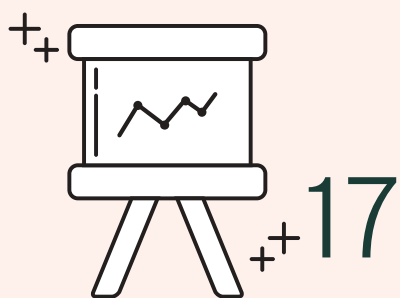
ŽYGIS NESKAUTAMS

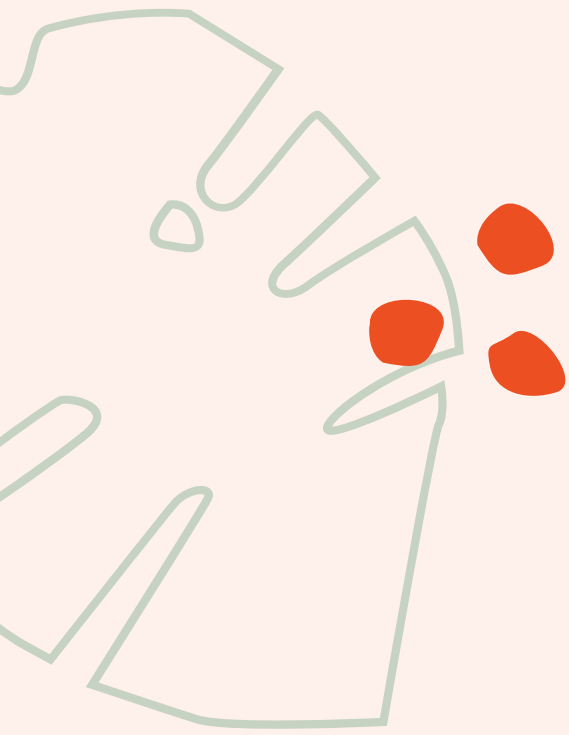
Tikslai: įtraukti kitas bendruomenes į skautų veiklą;
stiprinti organizavimo įgūdžius; atlikti gerą darbą.

Vietinis

Suorganizuoti žygį socialiai remtinai žmonių grupei:
tai gali būti vaikų dienos centro lankytojai, žmonės
su negalia, ar net senelių namų gyventojai.

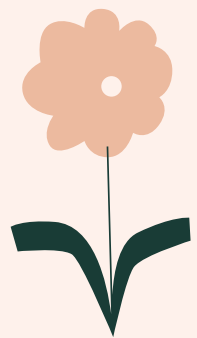

Pavyzdžiai

Projektas Tėvynei

VAIZDO KLIPAS „GRAŽI LIETUVA“

Tikslai: prisidėti prie Lietuvos įvaizdžio kūrimo pasaulyje; geriau pažinti šalį.

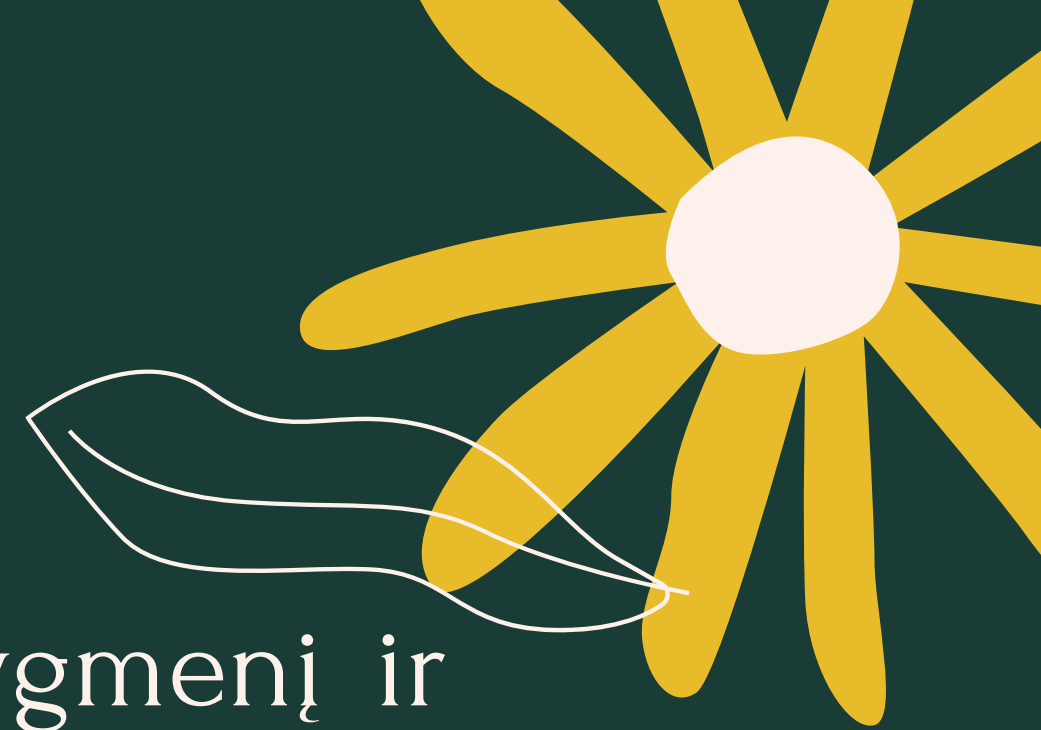

Pasaulio

1. Sužinoti, kokie vaizdo klipai apie Lietuvą užsieniečiams yra populiariausi internete.
2. Padaryti savo klipą, kuriame parodytumėte kitas, turistams dar nepažintas, gražias Lietuvos vietas.
3. Sugalvoti, kaip pasidalinti savo klipu su kuo daugiau žmonių iš skirtingų šalių.

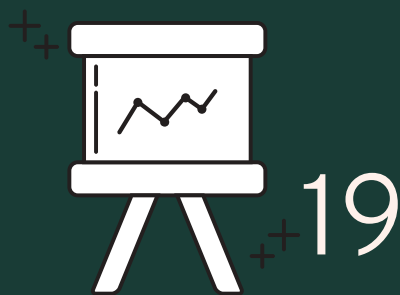

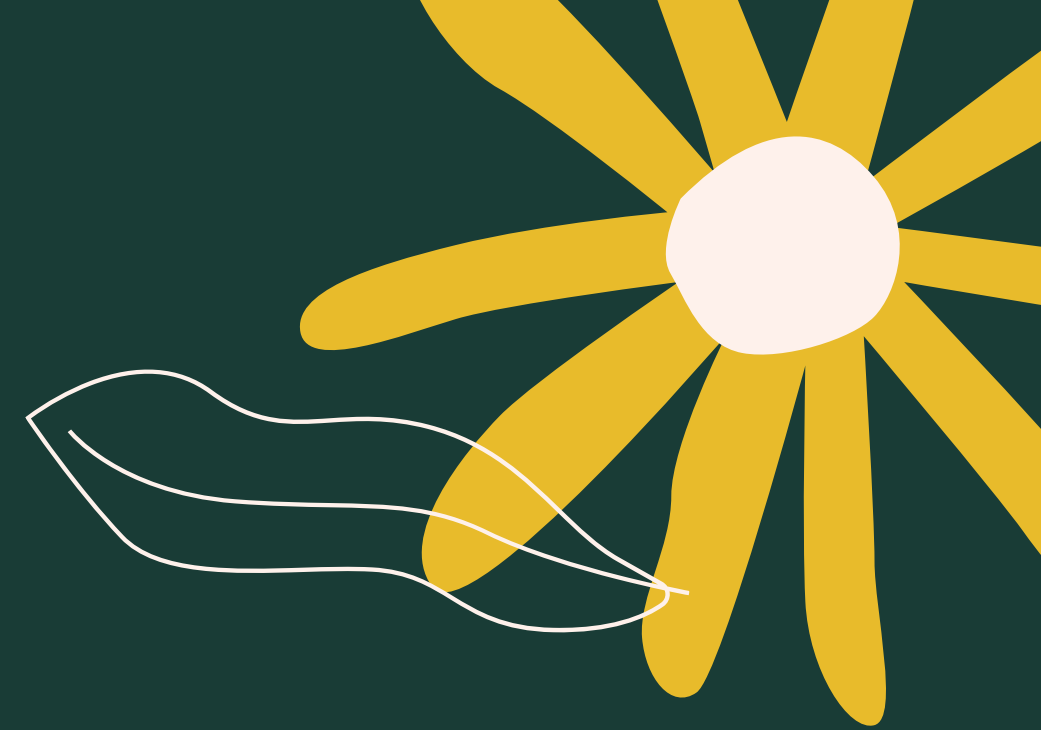
Kas toliau?

Ketvirčio pradžioje išsirinksite paskirtį, veiklos lygmenį ir sugalvosite konkrečią KELIO idėją.

Kiekvieno KELIO pirmasis žingsnis - aptarti svarbą, eigą, laiką, atsakomybes, išteklius ir kliūtis. O tada jau žingsniuosite toliau, kur KELIAS veda.

Daugiau pavyzdžių ir informacijos apie Jaunimo Programą galite rasti Jaunimo Programos gairėse ir kituose leidiniuose.

skautai.lt

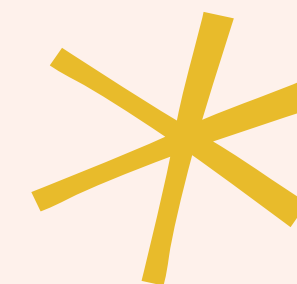

3. KELIO idėjos - kaip išsirinkti ką veiksime?

3.1 GAIRĖS

3.2 METODAI IDĖJOMS GENERUOTI

3.1 Gairės

- Pradedant generuoti idėjas, mąstykite plačiai ir nesusisiaurinkite temas.
- Pagalvokite apie netradicines skautiškas veiklas ir/arba "išneškite" jas už mūsų bendruomenės ribų.
- Pradėkite nuo mažų dalykų. Pirmieji jūsų projektai galėtų būti trumpi ir paprasti.
- Perskaitykite prieš tai esančią dalį, "pasinešiokite" informaciją mintyse, ir generuokite idėjas per kitą sueigą.
- Dirbkite skiltyse (valtyse).
- Skiltininkas arba kitas išrinktas skilties narys turėtų moderuoti diskusiją renkantis projekto idėją ir pasirūpinti, kad diskusija būtų produktyvi ir nenukryptų nuo temos.

3.2 Metodai idėjoms generuoti

Yra 2 būdai idėjoms generuoti:

1. Apsiriboti viena ar keliomis temomis. Pavyzdžiui, KELIAS artimui arba KELIAS į pasaulį.
2. Generuoti visokias idėjas ir vėliau sugalvoti, kuri paskirtis ir lygmuo joms tinka. Jei reikia, idėją galima šiek tiek pakoreguoti, kad geriau atitiktų paskirties ir lygmens reikalavimus.

Pirmiausia, siūlau išbandyti antrąjį būdą, nes temos pavadinimas gali sietis su labai ribotu kiekiu veiklų ir taip suvaržyti jūsų fantaziją. O kūrybiškai mąstyti apie tai, kas jums įdomu, gali būti lengviau. Toliau pateikti metodai yra skirti antrajam būdai, bet kai kurie gali būti pritaikomi ir apribojus temą.

Metodai idėjoms generuoti skirti tam, kad jums būtų lengviau pradėti kūrybinį procesą. Jie turi dvi galimas paskirtis: pradėti kurti idėjas ir/arba tobulinti idėjas. Šie metodai nenurodo, kaip nuspręsti, kuomet idėja jau išgryninta, arba kurią idėją pasirinkti. Visa tai turėsite aptarti ir nuspręsti kartu su savo skiltimi.

Kitų idėjų kūrimo būdų rasite „Stovyklautojo Knygos“ 24-25 psl.

MINČIŲ LIETUS

Taikoma, kai visi skilties nariai yra gerai pažįstami ir jaučiasi drąsiai.

Paskirtis: pradėti kurti idėjas.

5 minutes visi atskirai rašykite visas mintis, ateinančias į galvą, tema „Ką noriu nuveikti su savo skiltimi?“, be jokių apribojimų. Tuomet kiekvienas tyliai perskaitykite savo sąrašą ir išbraukite mintis, visiškai netinkančias KELIUI. Likusiu sąrašu pasidalinkite su skiltimi.

IDĖJŲ SIUNTIMAS

Skirta padėti išgirsti visų skilties narių nuomonę.

Paskirtis: tobulinti idėjas.

Kiekvienas skilties narys ant savo lapo užrašo po 3 idėjas KELIUI. Tuomet siunčia lapą ratu ir kitas žmogus turi parašyti dar 3 idėjas, kurios papildo/pataiso prieš tai rašiusio žmogaus idėjas, arba yra visiškai naujos. Tada lapas keliauja kitam žmogui, kuris daro tą patį. Kai lapai apkeliauja visą ratą, idėjos perskaitomos ir aptariamoms garsiai.

LAISVAS PIEŠIMAS

Taikoma, kai skiltis meniška, mėgsta išreikšti save vizualiai.

Paskirtis: pradėti kurti idėjas.

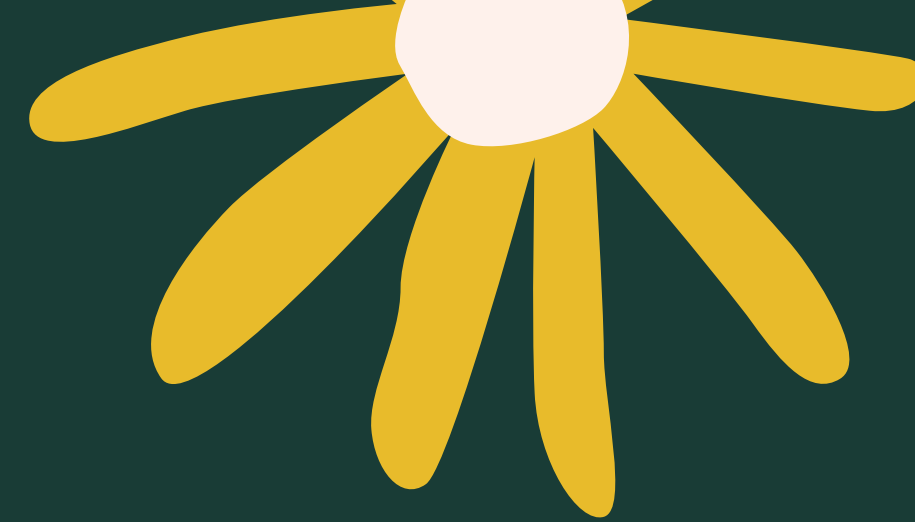
Vizualizuokite savo svajonių KELIĄ. Pirmiausia, visi skilties nariai laisva forma piešia savo mintis tema „Mano svajonių KELIAS“. Tuomet pristato ką nupiešė ir kodėl. Moderatorius išgrynina idėjas, apibendrindamas jas keliais žodžiais, ir užrašo ant lentos. Kai visos idėjos užfiksuotos, apžvelkite lentą. Galbūt jau matote savo KELIO pamatus? O gal kitas žingsnis būtų sujungti kelias idėjas į vieną?

KELIAS DRAUGUI

Taikoma, kai KELIO tikslas - išmokti ką nors įdomaus.

Paskirtis: pradėti kurti idėjas.

Susiskirstykite poromis. Ilgai negalvoję pasakykite vienas kitam po 3 dalykus/temas/veiklas, kurios jums pastaruoju metu atrodo įdomios. Skirkite 15 minučių sugalvoti 3 KELIO idėjas savo broliui/sesei pagal jų išvardintas temas. Stenkitės, kad per jūsų veiklas porininkas galėtų daugiau sužinotų ar įgytų praktinės patirties sau įdomiose srityse. Tada pristatykite savo idėjas visiems.

IEŠKANTYS PROBLEMŲ

Taikoma, kai KELIO tikslas - padaryti gerą darbą.

Paskirtis: pradėti kurti ir tobulinti idėjas.

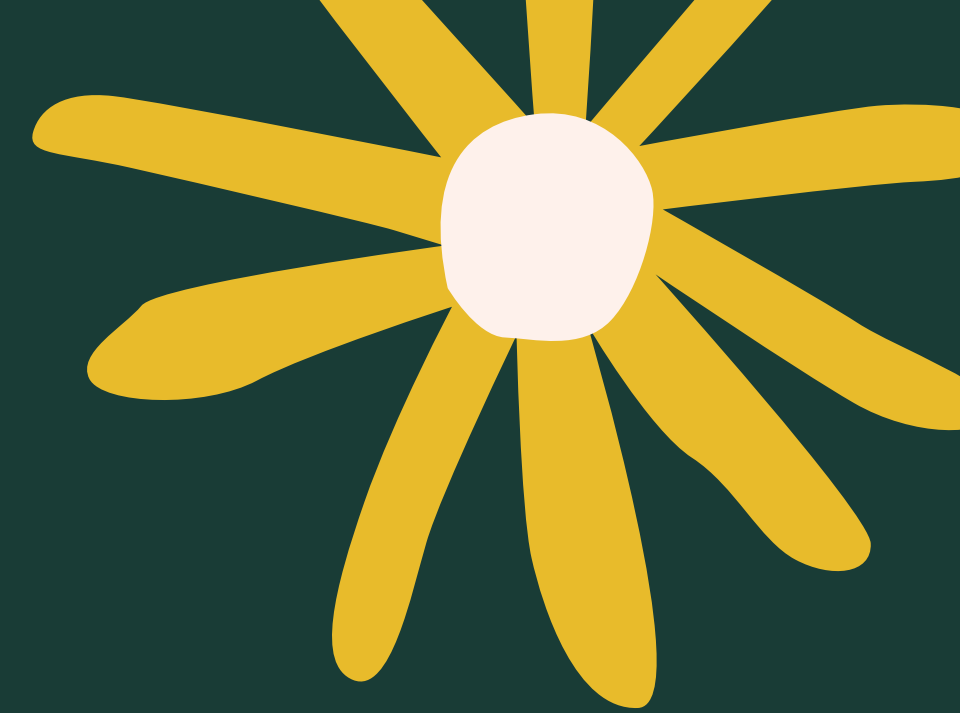
1. Skirkite 5 minutes minčių lietuvi. Šį kartą išrašykite visas problemas, kurias pastebite pasaulyje, t. y. globalias, Lietuvos, jūsų gyvenvietės, skautų bendruomenės problemas ir t. t.
2. Pasidalinkite į 2 grupes. Kiekviena grupė iš visų išvardintų problemų turi išsirinkti vieną, kuriai norėtų skirti savo projektą. Pasitikrinkite, ar išsirinkote skirtingas problemas.
3. Dabar skirkite 15 minučių sugalvoti KELIĄ problemai išspręsti. Gali būti, kad nerasite būdo savo KELIU visiškai išspręsti problemą, tačiau svarbiausia padaryti kokį nors progresą, teigiamą pokytį.
4. Pristatykite savo sprendimą kitai grupei.
5. Apsikeiskite problemomis ir sprendimais. Skirkite 10 minučių papildyti arba pataisyti kitos grupės KELIO idėją.
6. Pristatykite pataisymus vieni kitiems. Dabar teliko nuspręsti, kuris KELIAS iš dviejų yra geresnis.

ĮLIPK Į KITO BATUS

Taikoma, kai žinote, kokiai žmonių grupei norite skirti projektą.

Paskirtis: pradėti kurti ir tobulinti idėjas.

1. Sugalvokite, kokiai žmonių grupei skiriate savo projektą ir pabandykite įsijausti į tų žmonių vaidmenį. Atsakykite į klausimus: kas jiems svarbu? Kokia veikla domintų/džiugintų? Pvz.: Įsivaizduok, kad esi vilkas, kokios programos norėtum iš vyresniųjų? Įsivaizduok, kad nesi skautas, ką būtų smagu pamatyti savo gyvenvietėje? Kokioje veikloje sudalyvauti?
2. Pasižymėkite idėjas projektui, kurios kilo iš atsakymų į šiuos klausimus.
3. Atsakykite į klausimus: su kokiomis problemomis jie susiduria? Kaip tinkamai bendrauti su šia žmonių grupe? Kaip jie mato jus? Kaip pasiekti šią žmonių grupę?
4. Persvarstykite, koreguokite ir tikslinkite idėjas atsižvelgdami į šių klausimų atsakymus.

P.S. Atsakydami į klausimus galite pasitelkti ne tik savo fantaziją, bet taip pat internete esančią ir vadovų sukauptą informaciją.

4. PIRMIEJI ŽINGSNIAI KELYJE - PLANAVIMAS

4.1 SVARBA

4.2 EIGA

4.3 LAIKAS

4.4 ATSAKOMYBĖS

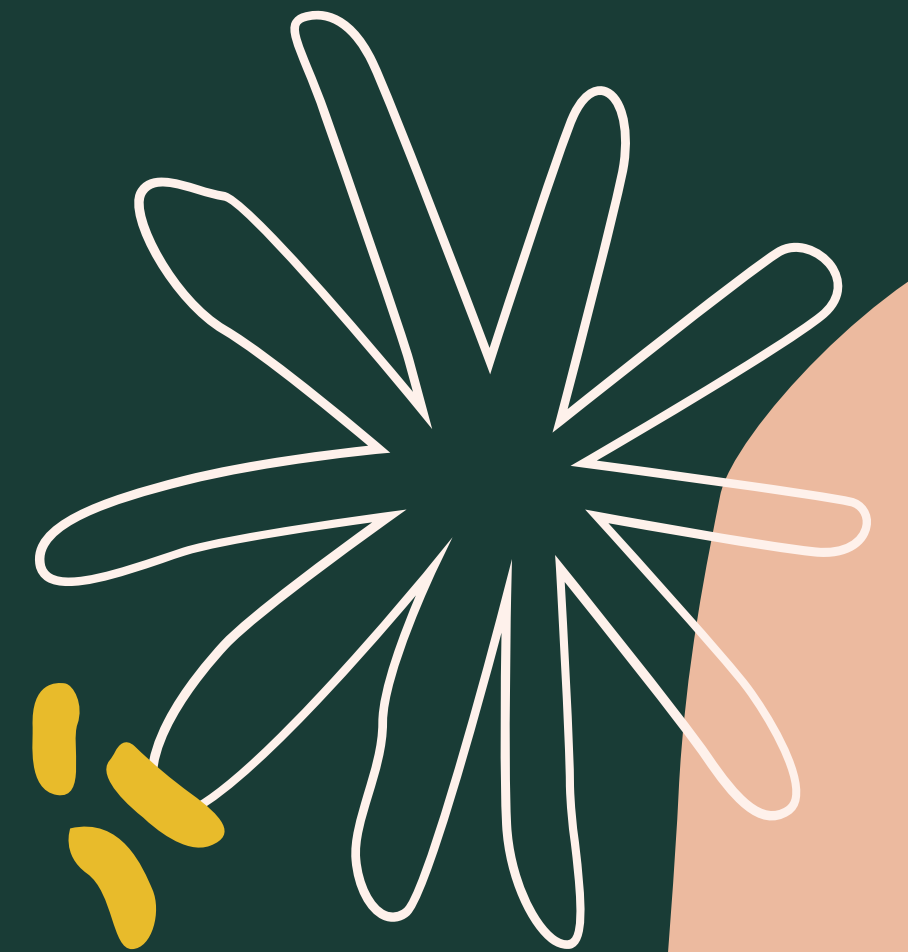
4.5 IŠTEKLIAI

4.6 KLIŪTYS

4.7 SUEIGŲ PROTOKOLAI

4.8 KOMUNIKACIJA

INTERNETU

Įvadas

Svarbiausi klausimai, į kuriuos turi būti atsakyta planavimo procese, yra užkoduoti žodyje KELIAS (žr. lentelę kitame puslapyje). Juos aptarti siūloma tokia tvarka: svarba, eiga, laikas, atsakomybės, ištekliai, kliūtys. Pirmiausia įsivardinkite svarbą arba tikslą, jis nulems jūsų prioritetus darant visus kitus sprendimus. Eiga - tai darbų sąrašas, kurį turėdami galėsite planuoti laiką. Taip pat tik turėdami darbų sąrašą galėsite pasiskirstyti atsakomybėmis, numatyti išteklius ir kliūtis. Paranku kitame puslapyje esančią lentelę persibraižyti į knygelę, kurioje kursite savo planą. Planuodami KELIĄ, atsakykite į visus lentelėje pateiktus klausimus.

Projekto pavadinimas: Data:

Projekto paskirtis: Veiklos lygmuo:

K	Kliūtys	<i>Kokie didžiausi sunkumai laukia? Kaip jų išvengsime?</i>
E	Eiga	<i>Ką, po ko, kada, kur ir kaip darysime?</i>
L	Laikas	<i>Iki kada pasieksime tikslą? Kokiu atveju tikslą laikysime sėkmingai pasiektu?</i>
I	Ištekliai	<i>Kokių priemonių ir įgūdžių reikės? Kaip juos gausime?</i>
A	Atsakomybės	<i>Kas už ką atsakingas, kuo rūpinasi?</i>
S	Svarba	<i>Kodėl projektas vertas skilties laiko?</i>

Iš Jaunimo Programos gairių

4.1 Svarba

Svarba (arba tikslas) ir idėjos išsirinkimas yra du susiję žingsniai. Išsirinkite tokį KELIĄ, kuris jums atrodo svarbus, ir įsivardinkite kodėl.

Įkvėpimo galite rasti WOSM oficialiame tinklapyje, kur aprašomi įvairių šalių skautų gerieji darbai.

Ar šiais metais pamatysime straipsnį apie Lietuvos skautus?

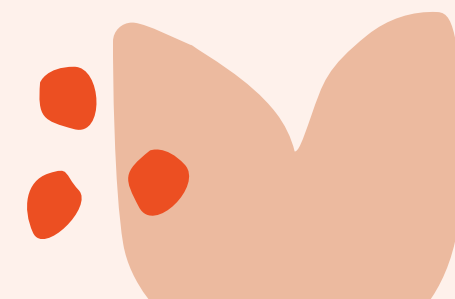
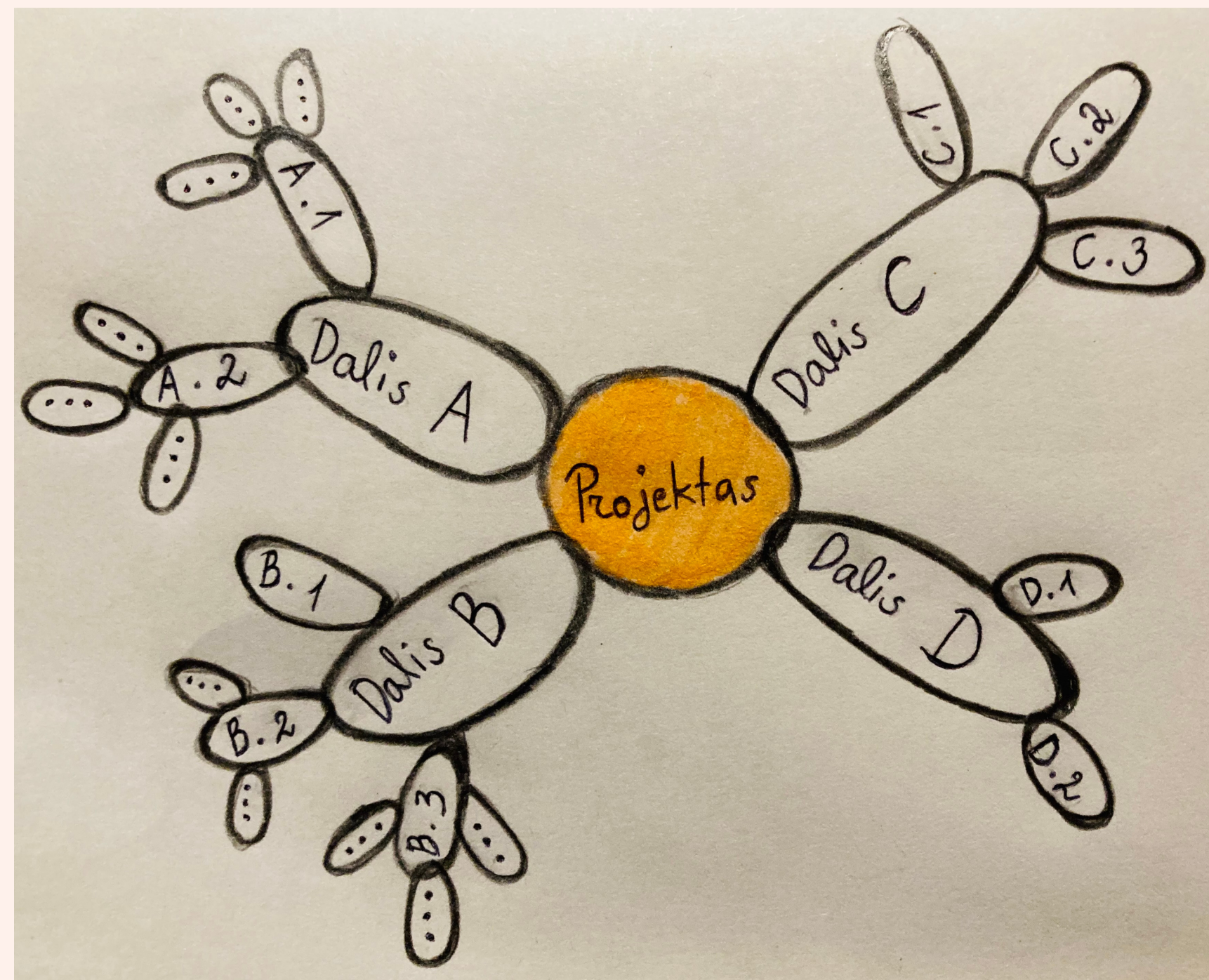
ĮSIVARDINKITE TIKSLUS

Kartu su skiltimi atsakykite: kam bus kuriama nauda? Ar nauda bus trumpalaikė, ar išliekamoji? Jei KELIAS skirtas paminėti, pagerbti arba ką nors geriau pažinti, įvardinkite - ką. Kodėl jūsų skilčiai tai svarbu?

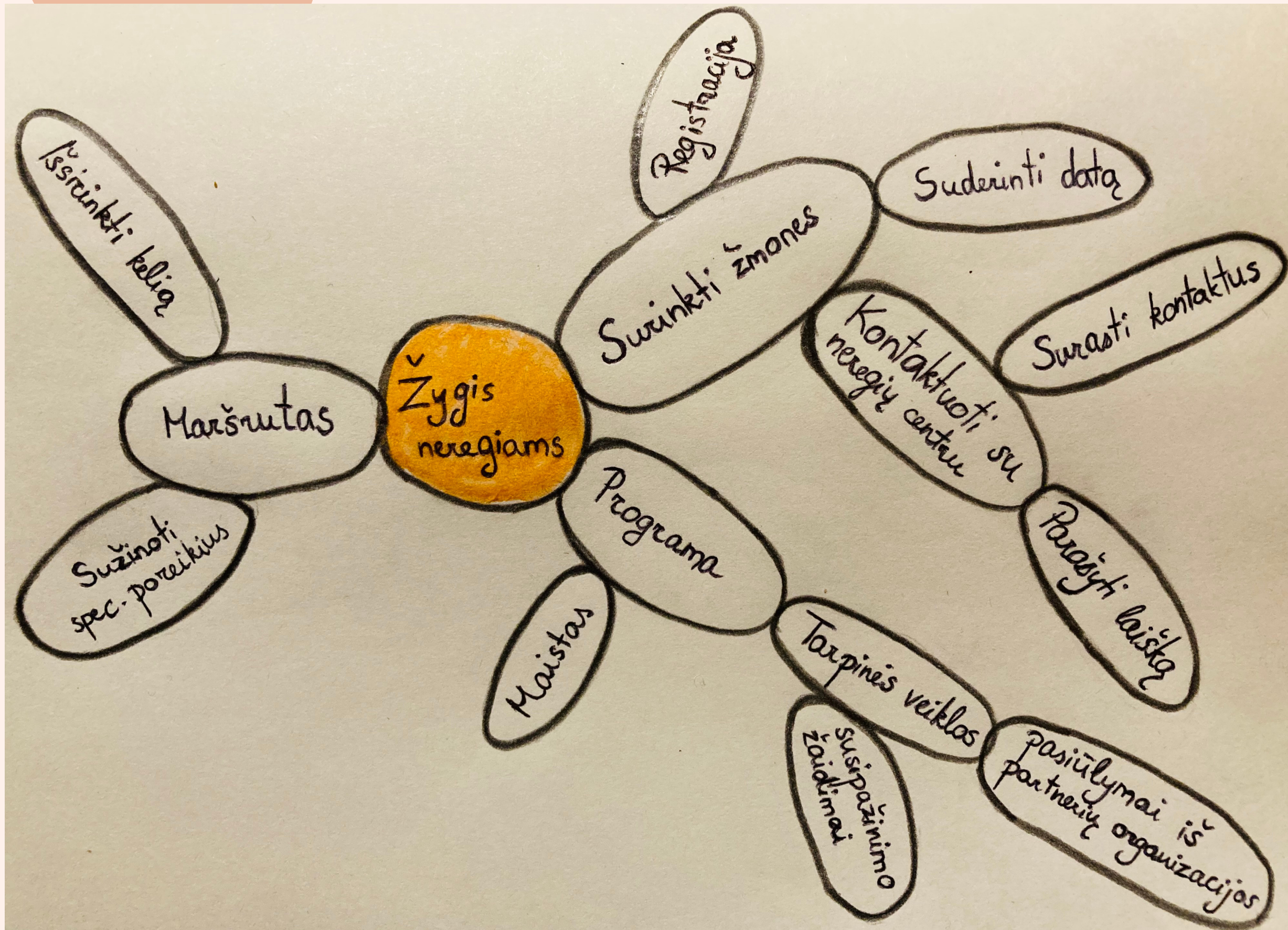
Atsakykite asmeniškai: ką tikiuosi išmokti/ kaip patobulėti/ apie ką sužinoti per šį KELIĄ? Kokius iššūkius tikiuosi įveikti? Kodėl man asmeniškai tai svarbu?

4.2 Eiga

Pirmiausia išskaidykite projektą, arba KELIĄ, į kuo smulkesnes (proto ribose) užduotis. Tai galite padaryti naudodami užduočių medį. Medžio centras, šerdis - tai jūsų projektas. Išskirkite pagrindines projekto dalis - užduotis. Tai bus stambiausios medžio šakos. Išskirstykite stambiausias užduotis į smulkesnes. Smulkesnes užduotis vaizduos smulkesnės medžio šakos, kurios išsišakos iš stambesnės. Taip galite smulkinti užduotis iki norimo lygio.

Užduočių medžio pavyzdys

4.3 Laikas

Kitas žingsnis yra apžvelgti smulkiausias užduočių medžio šakas (arba užduotis projektui įgyvendinti, jei jas išskyrėte kokiu nors kitoku metodu). Suskirstykite šias užduotis į etapus pagal tai, kurios turi būti atliktos pirmiausia. Jūsų KELIAS turėtų turėti nuo 3 iki 6 etapų. Jei per 3 mėnesius turėsite 6 etapus, jie truks maždaug po 2 savaites, jei etapai bus 3 - jie gali tęstis beveik po mėnesį. Tačiau etapai neprivalo būti vienodo ilgio.

Kiekvienam etapui turi būti nustatyta pabaigos data (terminas) ir darbai, kurie turi būti atlikti. Žiūrėdami į etapų lentelės pavyzdį kitame puslapyje pasidarykite savo lentelę. Dėmesio! Tai vienas svarbiausių žingsnių planavimo procese, todėl gerai apgalvokite kiekvieno etapo pabaigos datą ir darbų krūvį. Nors eigoje planą galima šiek tiek koreguoti, susidaryto etapų plano laikymasis yra būtinas sėkmingam KELIO įvykdymui!

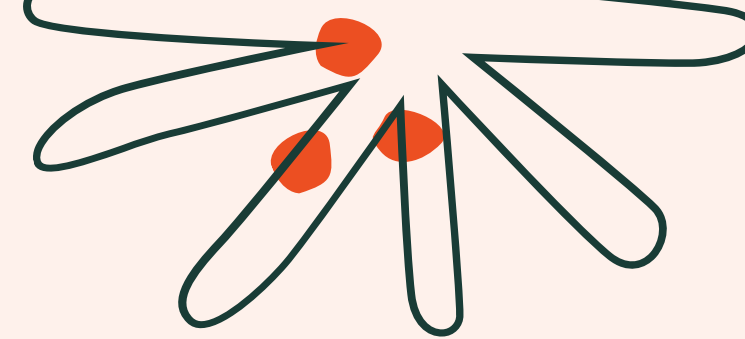

Etapų lentelė,
sudaryta remiantis užduočių medžio pavyzdžiu projektui
„Žygis neregiam“

I ETAPAS	II ETAPAS	III ETAPAS	IV ETAPAS
Iki Kovo 10 d.	Iki Balandžio 1 d.	Iki Balandžio 17 d.	Iki Balandžio 30 d.
Surasti kontaktus	Sužinoti spec. poreikius	Registracija	Maistas
Parašyti laišką	Suderinti datą	Susipažinimo žaidimai	
	Partnerių pasiūlymai programai		
	Išsirinkti kelią		

4.4 Atsakomybės

Jums reikės pasidalinti atsakomybėmis ir visomis užduotimis, į kurias išskirstėte projektą. Pirmiausia skaitykite apie atsakomybes, o po to apie pasiskirstymą užduotimis.

PASISKIRSTYKITE ATSAKOMYBĖMIS

1. Perskaitykite svarbias atsakomybes, esančias kitame puslapyje.
2. Papildykite atsakomybių sąrašą, jei sugalvojate kitų svarbių atsakomybių, pvz., rašymas ir nuotraukų kėlimas į socialines medijas, bendravimas su vadovais ir t. t.
3. Sugalvokite roles kiekvienam skilties nariui ir paskirkite tai rolei tinkamas atsakomybes. Pvz., Tomas bus KELIO vedlys - žmogus, kuris seks visus darbus, reikalingus projektui įgyvendinti. Šios roles skirtos tik KELIO veiklai, todėl gali nesutapti su įprastomis skilties pareigybėmis.
4. Pasigaminkite ženkliukus kaklaraiščiui arba uniformai, kurie simbolizuos jūsų rolę. Ženkliukus nešiokite iki pat projekto pabaigos. (Žr. pavyzdį 37 psl.)

SVARBIOS ATSAKOMYBĖS:

- Sekti etapų terminus ir kiekvieno etapo pabaigoje aptarti padarytus darbus ir tolimesnius veiksmus. Jei naudojate kito formato planą, vis tiek svarbu turėti terminus užduotims atlikti, kuriuos kas nors turi sekti ir rūpintis, kad neveluotumėte.
- Domėtis, kaip sekasi kiekvienam skilties nariui, paklausti su kokiomis kliūtėmis susiduria, padėti surasti sprendimus.
- Sekti visus darbus, kuriuos reikia padaryti projektui įgyvendinti. Jei atsiranda naujų, anksčiau nenumatytų darbų, reikia paskirti už juos atsakingus žmones ir įtraukti juos į etapų lentelę (arba kito formato planą).
- Pagal poreikį organizuoti komandos susitikimus aptarti projektą arba atlikti būtinus darbus.
- Užpildyti kiekvienos sueigos protokolą - surašyti, kas buvo nutarta/padaryta per sueigą.

Ženkliukų rolėms pavyzdys

Iš kairės į dešinę: Žadintuvas - žmogus, kuris seka terminus; Komandos Medikas - palaiko motyvaciją, sprendžia konfliktus; Šauklis - organizuoja sueigas.

Ženkliuko užsegimas. Gumelė pritvirtinta su universaliais klijais.

Visi darbai, kurie nepriklauso jūsų sugalvotoms rolėms, taip pat turi būti paskirstyti tarp skilties narių. Tai yra smulkiausias užduotys, į kurias išskirstėte KELIĄ, planuodami jo eigą.

PATARIMAI SKIRSTANTIS DARBAIS

- Kai skirstotės darbai, atkreipkite dėmesį, ar vienam žmogui tenkantys darbai nėra visi viename etape. Jei jie yra viename etape, ar žmogus spės juos visus atlikti? Galbūt jam reikia pagalbinko, o galbūt reikia perkelti etapo terminą.
- Taip pat atkreipkite dėmesį, ar darbų pasiskirstymas logiškas - ar to paties pobūdžio užduotis daro tas pats žmogus. Pvz., jei kontaktuojate su kita organizacija, visą laiką turėtų kontaktuoti tas pats žmogus - taip išvengsite komunikacijos nesklandumų.
- Normalu, kad kai kurios užduotys yra sudėtingesnės, užimančios daugiau laiko nei kitos, todėl joms reikia 2 ar daugiau žmonių komandos (pvz., filmuko montavimas). Tačiau tokiu atveju vis tiek paskirkite vieną žmogų atsakingu už užduoties įvykdymą, kuris suburs komandą susitikimui ir rūpinsis, kad darbas būtų atliktas laiku.

Pasiskirstę darbai nuspalvinkite juos skirtingomis spalvomis užduočių medyje ir etapų lentelėje, kur kiekviena spalva žymės žmogų, atsakingą už tam tikrą darbą. Jei toks žymėjimas nepatogus, galite tiesiog šalia užrašyti žmogaus vardą. Vienu ar kitu būdu, svarbu pažymėti atsakomybes savo KELIO plane.

4.5 Ištekliai

Ištekliai, kurių jums gali prireikti :

- Finansiniai
- Materialūs
- Nematerialūs (pvz., laikas)
- Žmogiškieji

KAŲ DARYTI, JEI REIKIA FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ (PINIGŲ)?

Pirmiausia, galite kreiptis į vadovą, kuris gali kreiptis į tuntą ir prašyti finansavimo veiklai. Tai ne visada bus sėkminga, ir tokiais atvejais finansavimo galite ieškoti patys. Labai geras leidinys, detaliai aprašantis finansavimo paieškų procesą yra "Finansų Valdymas, Paramos Pritraukimas Skautiškuose Vienetuose".

SCRIBD

MATERIALŪS IŠTEKLIAI

Įvertinkite, kokį poveikį gamtai turės jūsų veiklai reikalingi daiktai arba medžiagos.

Galbūt galima panaudoti antrines žaliavas, mažiau medžiagų arba kitaip, kūrybiškai, sumažinti jūsų veiklos poveikį gamtai.

PRAKTINĖ VEIKLA

Sužinokite, kas yra anglies dvideginio pėdsakas (angl. *carbon footprint*). Remdamiesi informacija internete padarykite bent 2 pakeitimus savo KELIO plane, kurie sumažintų jūsų paliekamą anglies dvideginio pėdsaką.

4.6 Kliūtys

Kliūtys, arba problemos, yra neišvengiama KELIO dalis. Svarbiausia, kiek įmanoma numatyti jas iš anksto ir surasti galimus sprendimus.

Atkreipkite dėmesį į šias galimas kliūtis:

- Ar skilties nariai turės pakankamai laiko skirti projektui?
- Ar turite patogią komunikacijos platformą tarp skilties narių?
- Ar vykdydami KELIĄ nepažeisite vietos įstatymų?
- Jei KELIO metu bendrausite su kitomis bendruomenėmis, kaip jūsų veiksmai gali jas paveikti? Ar nauda bus abipusė?
- Ar jūsų KELIUI įgyvendinti reikia pinigų? Ar galėsite jų gauti?
- Ar jūsų KELIUI reikalingos tinkamos oro sąlygos? Kaip užtikrinsite, kad KELIAS įvyktų sėkmingai?
- Jeigu bendradarbiausite su kita organizacija/įstaiga, ką darysite, jei ji apsigalvos ir atsisakys bendradarbiauti su jumis?
- Kokį skautų įvaizdį bus galima susidaryti iš jūsų veiklos?

Problemų sprendimo metodai dirbant komandoje

ATVIRKŠTINIO MAŠTYMO METODAS

Kai nežinote nei problemų, nei sprendimų.

Įsivaizduokite, kad vykdate savo suplanuotą KELIĄ. Kiekvienas sugalvokite po 2 scenarijus, kaip jūsų KELIAS gali nepavykti. Koks būtų atvirkščias rezultatas jūsų tikslui?

Kitas žingsnis - apsikeisti nepavykusiais scenarijais ir sugalvoti kaip nuo jų apsisaugoti. Nepavykusius scenarijus ir savo sprendimo būdus skaitykite garsiai ir įvertinkite: ar tikėtinas toks scenarijus? Ar sprendimas būtų įgyvendinamas ir efektyvus?

SPRENDIMŲ IEŠKOJIMO METODAS

Kai žinote problemas, bet neturite sprendimų.

Įvardinkite problemas, kurios kyla mąstant apie KELIO įgyvendinimą. Surašykite jas ant atskirų lapelių ir juos sulankstę sumaišykite. Jei lapelių mažiau nei skilties narių, svarbiausias problemas užrašykite ant dviejų ar daugiau lapelių. Kiekvienas skilties narys išsitraukia po 1 lapelį arba daugiau, jei jų liko. Per 5-10 minučių kiekvienas individualiai sugalvokite ir užsirašykite sprendimus gautai problemai. Tada skaitykite sprendimus garsiai ir įvertinkite jų praktiškumą: ar įmanoma tai padaryti? Ar sprendimas bus efektyvus?

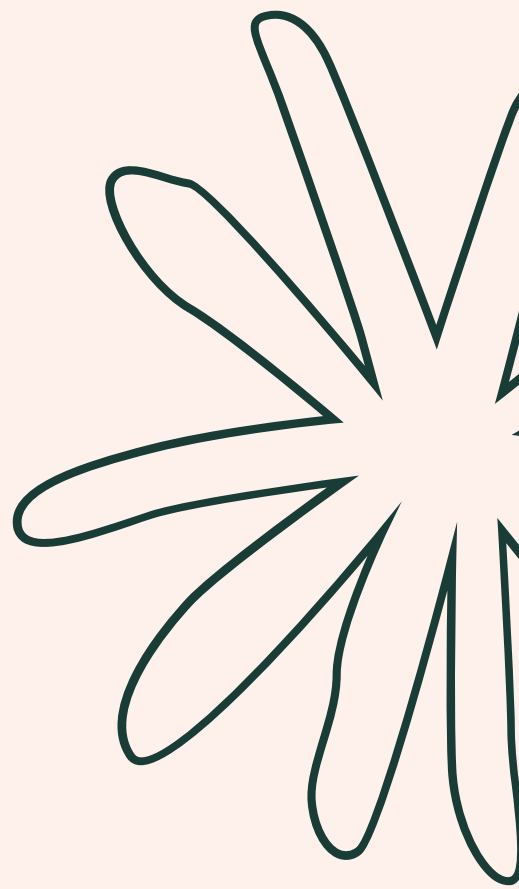
4.7 Sueigų protokolai

Sueigų protokolai reikalingi tam, kad jūs patys prisimintumėte, ką nutarėte per sueigas, ir tam, kad nedalyvavę skilties nariai galėtų lengvai sužinoti svarbiausią informaciją. Taip pat protokolai gali praversti per refleksijos sueigą.

KAS TURI BŪTI SUEIGOS PROTOKOLE

- Sueigos data
- Dalyviai
- Aptartų temų apibendrinimai
- Priimti sprendimai
- Per sueigą atlikti darbai
- Nutarimai tolesniems veiksams, kitai sueigai

Sueigų protokolai, kaip ir etapų lentelė, turėtų būti visiems pasiekiamame *online* dokumente, pvz., *Google Docs* faile.

4.8 Komunikacija internetu

Organizuodami KELIĄ greičiausiai neišvengsite poreikio bendrauti internetu. Komunikacija yra labai svarbus bet kurio komandinio darbo elementas. Dažnai didžiausios problemos kyla būtent čia. Deja, bendraujant internetu, kokybiška komunikacija reikalauja dar daugiau pastangų. Keli patarimai:

ONLINE SKAMBUČIAI

- Nevėluoti
- Skirti dėmesį pokalbiui, neatlikti jokių pašalinių veiklų

ELEKTRONINIAI LAIŠKAI

- Nepamiršti laiško pradžios ir pabaigos formulių (pasisveikinimas, kreipinys laiško pradžioje ir parašas laiško gale)
- Rašyti taisyklingai
- Prieš persiunčiant laišką kitiems, atsiklausti siuntėjo
- Persiunčiant laišką daugiau nei 1 adresatui pridėti nematomas kopijas
- Atsakyti į laiškus per 1-3 darbo dienas

PRAKTINĖ VEIKLA

Sukurkite skilties susirašinėjimo grupę. Visi atsisėskite taip, kad vienas kito nematytumėte. 7 minutes jūs negalite kalbėtis, tik susirašinėti grupėje. Jūsų užduotis - suorganizuoti skilties kino vakarą. Jums reikia išsirinkti datą, vietą, filmą ir maistą. Po 7 minučių aptarkite, kaip sekėsi atlikti užduotį. Skirkite 5 minutes, per kurias kiekvienas individualiai užrašykite patarimus, kaip elgtis/nesielgti rašant į bendrą grupę. Po 5 minučių pasidalinkite savo patarimais su kitais. Tada galite perskaityti šio leidinio pasiūlymus kitame puslapyje.

RAŠYMAS Į BENDRĄ GRUPĘ

- Rašykite į bendrą grupę tik tuo atveju, jeigu jūsų žinutė yra skirta daugiau nei 1 žmogui, esančiam grupėje.
- Gerai apgalvokite, ką norite pasakyti, ir viską sudėkite į vieną žinutę, užuot siuntę 10 trumpų.
- Rašykite pilnais sakiniais, aiškiai, tačiau glaustai.
- Venkite žargono, kuris galėtų būti ne visiems suprantamas.
- Jei norite organizuoti balsavimą, išnaudokite tam skirtas funkcijas, kaip *poll* (*Facebook messenger*), arba atskiras programas, skirtas balsuoti, pvz. *doodle.com*.
- Naudokite funkciją *Reply*, kuri jau yra daugumoje platformų, kai gali būti neaišku, į kurią žinutę atsakote.
- Naudokite funkciją *like* žinutėms, vietoje *ok*, *gerai*, *sutinku*, *pritariu* ir t. t.

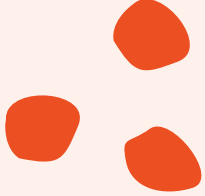

5. Vadovams: tarpinė refleksijos sueiga

5.1 SUEIGA

Įvadas

Ši sueiga galėtų vykti ketvirčio viduryje, arba tada, kai patyrusių skautų/-čių KELIAS jau daugiau mažiau įpusėjęs. Refleksijos sueiga yra skirta tam, kad skautai pažiūrėtų į savo darbo procesą iš toliau, įsivertintų ir nustatytų tolesnius žingsnius. Simboliškai tarpinė refleksijos sueiga - tai žvilgsnis į kompasą pasitikrinti savo KELIO kryptį. Šioje sueigoje reikės KELIO knygučių (arba popieriaus), piešimo priemonių ir saldainių (arba kitų skatinančių prizų).

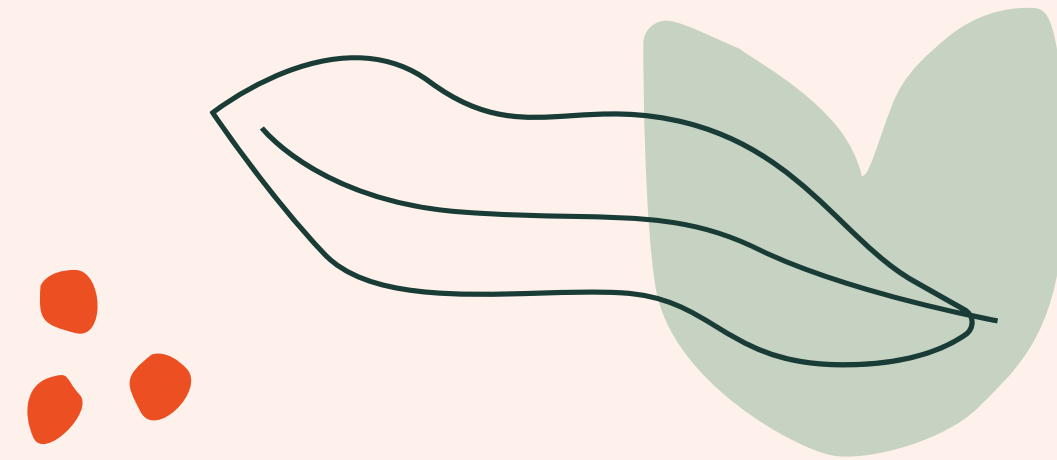

5.1 Sueiga

1. Sužaiskite viktoriną. Vadovas užduoda klausimą ir visi skilties nariai nesitardami ant atskirų lapų užrašo atsakymą. Tik tuo atveju, jei visų narių atsakymai sutampa, patyrę skautai/-ės gauna tašką. Taškai viktorinos gale išmainomi į saldinius ar kokį kitą prizą. Viktorinos klausimai:

- Kada yra jūsų KELIO pabaigos terminas?
- Kas yra atsakingas už ... (vadovai, sugalvokite pareigą, aktualią jūsų vaikų veiklai)?
- Kokia jūsų KELIO paskirtis ir lygmuo?
- Kokia jūsų KELIO svarba?
- Įsivertinkite, kaip jūsų skilčiai sekasi vykdyti KELIĄ skalėje nuo 1 iki 10.
- Kada buvo paskutinė jūsų skilties sueiga?

Galite sugalvoti ir daugiau klausimų. Šios viktorinos tikslas - patikrinti, ar visi skilties nariai yra įsitraukę ir ar komunikacija skiltyje yra efektyvi.

2. Paprašykite visų skilties narių savo knygelėse (arba ant popieriaus lapo) nupiešti simbolinį savo KELIO kelią, t. y. nupiešti kelią, kuris keliauja nuo projekto pradžios iki galo. Pasiūlykite:

- Kelią papildyti simboliais - pavaizduoti jame esančias kliūtis, sėkmes, patirtus nuotykius, sutiktus žmones ir t. t.
- Kelyje pažymėti vietą, kurioje esate dabar.
- Kelyje nuo dabartinės vietos iki projekto galo pavaizduoti savo lūkesčius, norus, galbūt ir nuogąstavimus.

Skirkite pakankamai laiko visiems detaliai nupiešti savo kelią. Tuomet paprašykite skilties narių pristatyti ir paaiškinti savo piešinius.

3. Kartu su patyrusiais skautais/-ėmis sutarkite, kurios KELIO dalys yra efektyvios ir sėkmingos, o kuriose kyla problemų. Įvardinkite, kokios problemos kyla ir padiskutuokite, kaip būtų galima jas išspręsti. Galbūt verta skirti kitą sueigą ar dalį sueigos įsigilinti į problemą ir išmokti efektyvių komandinio darbo taktikų. Pavyzdžiui, jei skiltyje prasta komunikacija - skirkite sueigą komandiniams žaidimams, kurie moko komunikacijos. Jeigu skiltis vėluoja veikti pagal planą - mokykitės laiko planavimo. Kai kuriems sunkumams spręsti metodus galite rasti šiame leidinyje - ieškokite sau aktualios dalies pagal skyriaus pavadinimą. Taip pat yra gausu kitos skautiškos literatūros su žaidimais, užduotimis ir metodais, kurių pagalba galėsite suorganizuoti įdomią ir vertingą kitą sueigą.

Leidinių nuorodos:

[Kompetencijas ugdantys žaidimai](#)

[Laiko planavimas](#)

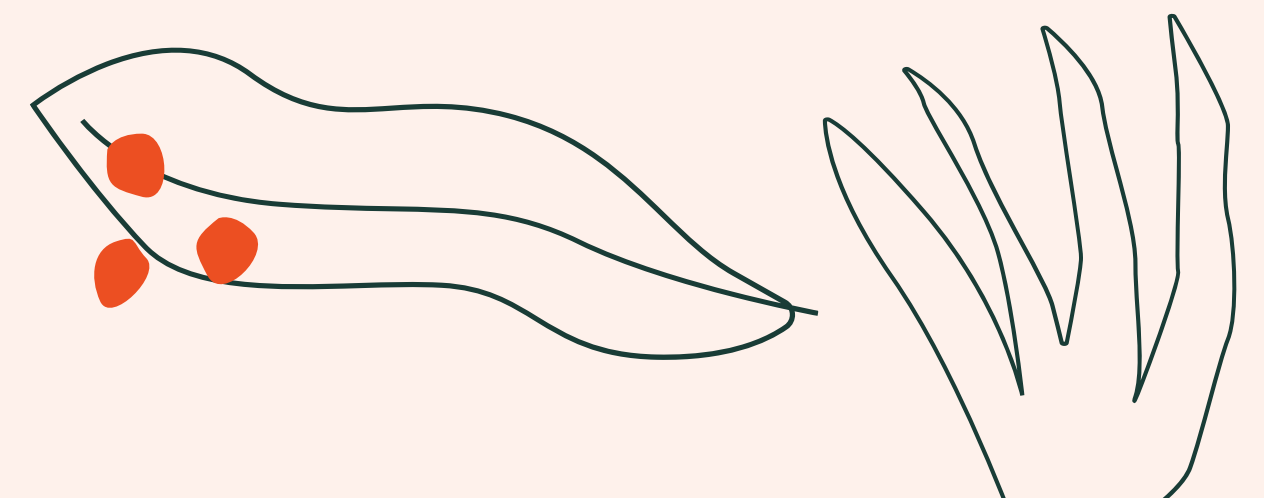
[Stovyklautojo knyga](#)

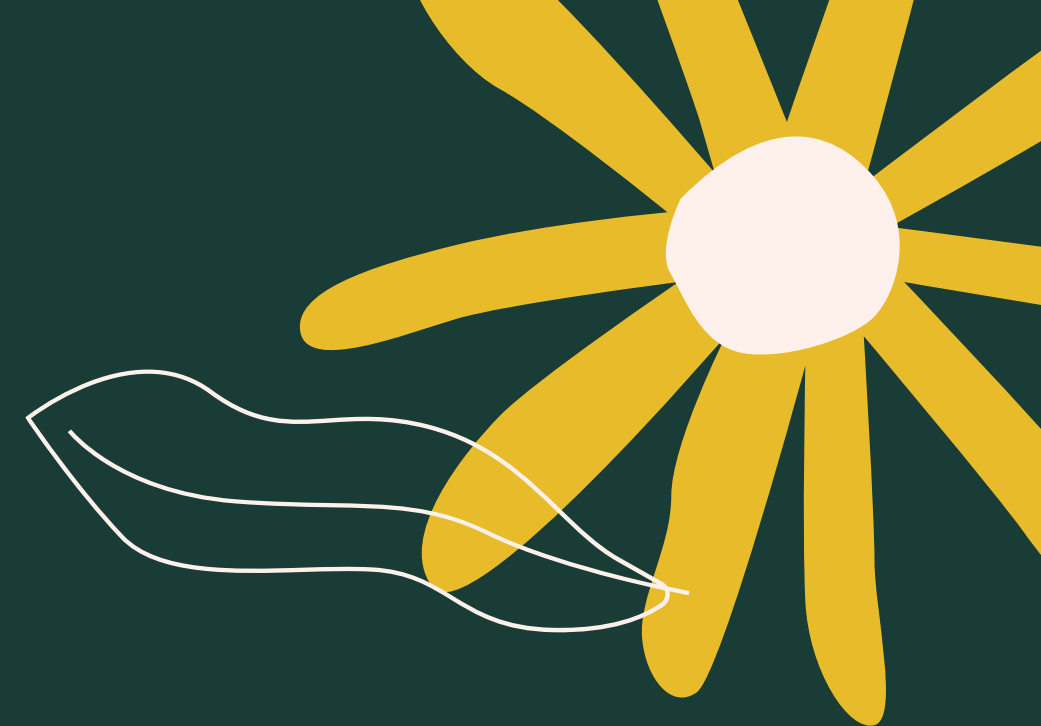
[Dvasinė programa](#)

[Skautiški laužai](#)

Daugiau literatūros ieškokite [skautatinklyje](#).

6. Ketvirčio aptarimas

6.1 ĮSIVERTINIMO METODAI

6.2 REFLEKSIJOS METODAI

6.3 ATRIBUTIKA

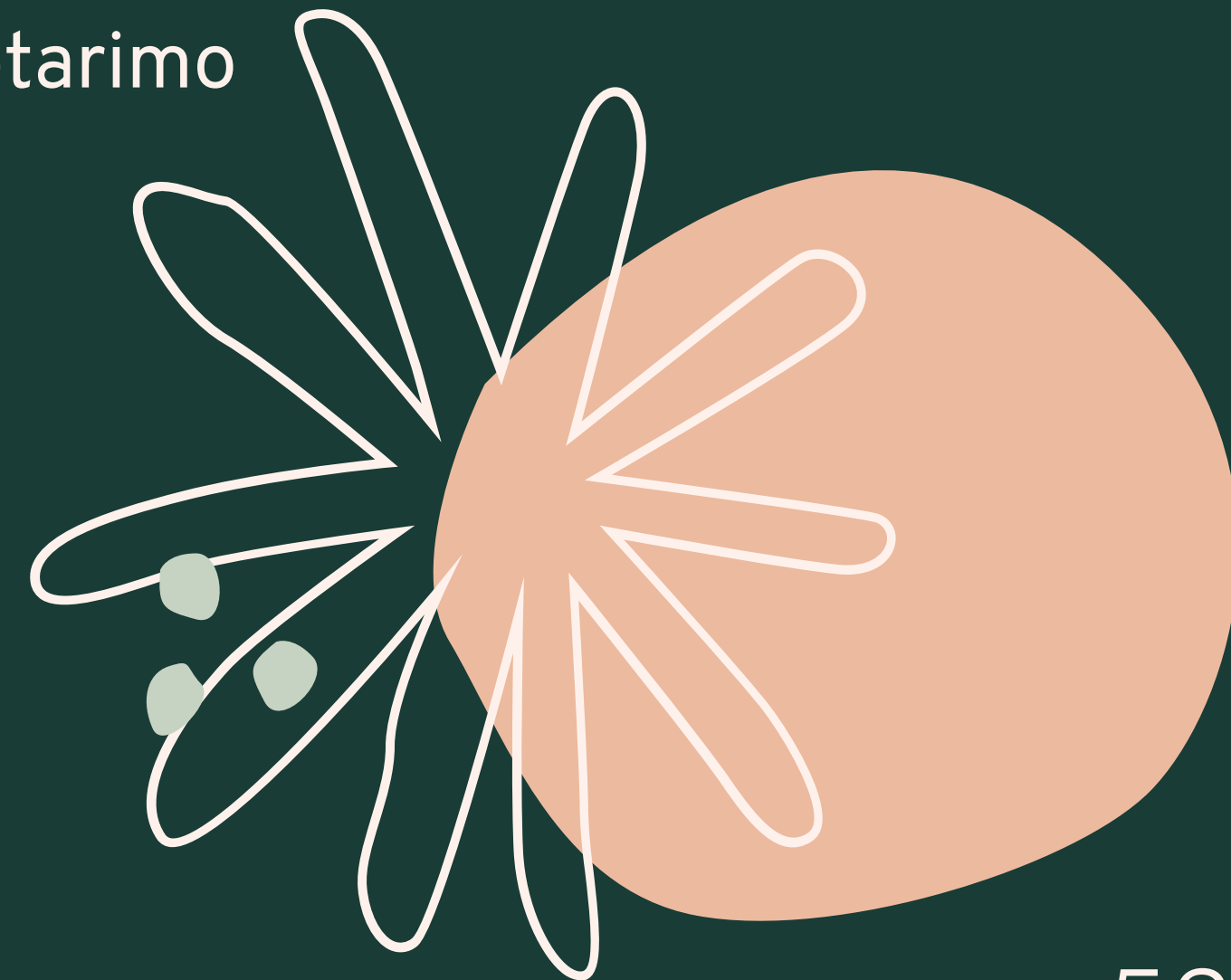
6.4 PASIDALINIMAS

PATIRTIMI

Įvadas

Vesdami aptarimą pritaikykite bent vieną įsivertinimo ir bent vieną refleksijos metodą. Tuomet pasigaminkite atributą ir suplanuokite, kaip pasidalinsite patirtimi. Aptarimo sueigą galite vesti skiltimis arba visai draugovei, tačiau dalį aptarimo patartina turėti skiltimis.

6.1 Įsivertinimo metodai

PRIEŠ IR PO PALYGINIMAS

Atlikimas: kartu su skiltimi.

Grįžkite prie svarbiausių klausimų 29 puslapyje. Atsakykite į juos iš naujo, tik šį kartą vertindami tai, kas įvyko. Kokia vis dėlto buvo KELIO svarba? Su kokiomis pagrindinėmis kliūtėmis susidūrėte? ...

Palyginkite savo atsakymus planuojant KELIĄ ir dabar. Ar yra ryškus skirtumas? Kurią sritį buvo sunkiausia numatyti? Ką kitą kartą darytumėte kitaip?

Atlikimas: individualiai

Jei turėjote tarpinę refleksijos sueigą ir piešėte simbolinį kelią, palyginkite, kokio kelio (antros kelio pusės) tikėjotės ir koks iš tiesų jis buvo?

SEKĖSI/NESISEKĖ

Atlikimas: kartu su skiltimi ir individualiai.

Kartu su skiltimi išskirkite 3-6 savo KELIO sėkmes - tai, ką padarėte gerai. Taip pat sugalvokite 3-6 patarimus ateičiai - ką ir kaip galima padaryti geriau. Užsirašykite ir išsaugokite šiuos punktus. Sąrašą papildykite keliomis sėkmėmis ir patarimais, kuriuos išskirtumėte sau individualiai, o ne visai skilčiai.

6.2 Refleksijos metodai

AŠ - KOMANDOS DALIS

Kartu su skiltimi sugalvokite, koks organizmas/prietaisas/darinys jūs simboliškai esate. Svarbu, kad jūsų pasirinktas objektas būtų sudarytas iš daug dalių, kurios atlieka specifines funkcijas. Pvz., žuvis - ji turi žiaunas, pelekus, akis, odą, kaulus, ir t. t., kurie visi atlieka skirtingas funkcijas. Tuomet jums reikia kartu nutarti, kuri objekto dalis būtų kiekvienas skilties narys. Skilties nario funkcija skiltyje turi būti simboliškai susijusi su objekto dalies funkcija. Pvz., Tomas yra žuvies pelekai, nes jis motyvavo mūsų skiltį judėti pirmyn ir įveikti KELIĄ, kai susidūrėme su netikėtais sunkumais. Savo objektą ir jo dalis galite nupiešti ir pristatyti kitoms skiltims, vadovams.

Metodas „Kaip jaučiuosi dabar“ leidinyje „(Ne)Tradicioniai Metodai ir Strategijos Plečiant Patyrusių Skautų Dvasinio Ugdymo Programą“ 38 psl.

KAIP TU JAUTIESI

Interneto naršyklėje įveskite „blob tree“ arba „blob football“ ir ieškokite vaizdų. Išsirinkite patikusį paveikslėlį. Kiekvienas patyręs skautas turi išsirinkti, kuris „blobas“ (figūrėlė) paveikslėlyje jis būtų, pagal tai, kaip jautėsi KELIO metu. Tuomet ratu, ar kita tvarka, pristatykite, kodėl pasirinkote būtent tą „blobą“.

„DIXIT“ ŽAIDIMAS

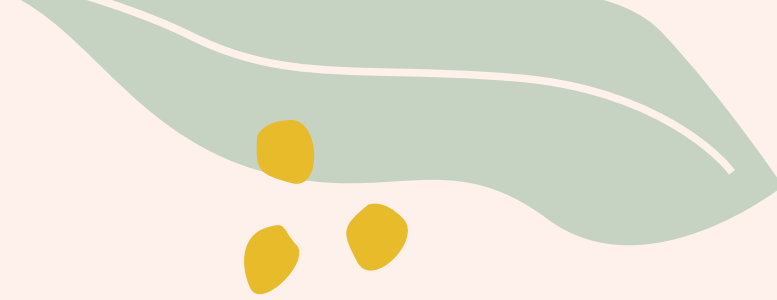

Šiam metodui jums reikės pasiskolinti ir atsinešti į sueigą „Dixit“ stalo žaidimą. Išsiaiškinkite taisykles ir kartu su skiltimi sužaiskite vieną ar kelis ratus „Dixit“. Papildoma taisyklė: galima sakyti tik užuominas, susijusias su jūsų KELIU.

Alternatyvus metodas su „Dixit“: kiekvienas išsirinkite po vieną „Dixit“ kortelę, kuri geriausiai atspindėtų jūsų patirtį KELYJE. Ratu, ar kita tvarka, papasakokite, kodėl pasirinkote būtent šią kortelę.

6.3 Atributika

Pasigaminkite savo skilties KELIO atributiką: ženkliuką ant uniformos, arba movą, apyrankę, pakabuką, gairelės puošmeną priminimui apie patirtą nuotykį. Pagalvokite, ką jūsų atributika simbolizuos ir kaip ji atspindės jūsų KELIĄ.

Galite gaminti atributiką vieni kitiems:

- Visi skilties nariai gali išsiuvinėti ant emblemos po simbolį, kuris jiems siejasi su žmogumi, kurio emblemą siuvinėja.
- Galite burtų keliu ištraukti vieni kitų vardus ir pagaminti atributiką žmogui, kurio vardą ištraukėte.
- Viena skiltis gali gaminti atributiką kitai.

Taip pat vieni su kitais pasidalinkite nuotraukomis iš KELIO. Galite atsispausdinti patikusias nuotraukas ir įsiklijuoti į knygelę, arba į draugovės metraštį. Kai būsite vadovai ir rasite senas nuotraukas, labai jomis apsidžiaugsite!

6.4 Pasidalinimas patirtimi

Pasidalinkite su savo įveiktu KELIU ir įspūdžiais su kitais. Tai galite padaryti įvairiais būdais, pavyzdžiui:

- Parašykite straipsnį apie savo KELIĄ ir nusiųskite jį skautatinklio koordinatoriams.
- Sukurkite *Facebook* arba *Instagram* įrašą ir pasidalinkite savo tunto arba draugovės paskyroje.
- Padarykite plakatą/stendą ir pakabinkite patalpose, kur vyksta sueigos.
- Apsilankykite jaunesniųjų sueigoje, pristatykite savo KELIĄ, ir perduokite dalį įgytų žinių.
- Aprašykite KELIĄ savo metraštyje.
- Padarykite *vlog'ą*.
- Įrašykite interviu.
- Jei KELYJE pademonstravote stiprybę, meskite iššūkį kitai skilčiai/draugovei/kito krašto patyrusiems skautams/vadovams.

Pabaigos žodis

Šį leidinį rašiau su dideliu džiaugsmu ir nostalgija, nes skautavimas su patyrusiais skautais man buvo linksmiausias skautiško kelio etapas. Tuo metu dar dirbome su senąja jaunimo programa, bet mūsų vadovai vienu metu buvo kažkur „pradingę“, ir mes pačios ėmėme organizuoti sau veiklas. Būtent mūsų iniciatyvos ir planavimo procesas atnešė daugiausia įspūdžių, džiaugsmo ir pamokų. Todėl labai džiaugiuosi naująja jaunimo programa, kuria siekiama įgalinti patyrusius skautus pačius kurti sau prasmingus nuotykius. Šiame leidinyje apžvelgiu kertinius projekto planavimo žingsnius ir siūlau paprastus praktinius metodus jiems įgyvendinti. Kviečiu išbandyti aprašytus metodus ir pasidalinti savo patirtimi su manimi. Taip pat labai laukiu komentarų ir pasiūlymų. Nepamirškite, kad leidinio turinį galite naudoti kūrybiškai jį pakeisdami ir pritaikydami savo reikmėms.

Ačiū.

Šaltiniai

- Alksninytė, U. (2016). Stovyklautojo knyga. Lietuvos skautija
- Alksninytė, V. (2019). Skautiški laužai. Lietuvos skautija
- CrashCourse. (2020 Kovo 4). Philosophy [Grojaraštis]. Youtube. <https://www.youtube.com/playlistlist=PL8dPuuaLjXtNgK6MZucdYldNkMybYIHKR>
- LS Jaunimo programos skyrius. (2021). Lietuvos skautijos jaunimo programa - gairės vadovui. Lietuvos skautija
- Neely, J. (2017 Rugpjūčio 25). 13 Most Effective Problem-Solving Strategies in the Workplace. Toggl Track. <https://toggl.com/blog/problem-solving-strategies>
- Radzevičiūtė, G. (2015). (Ne) Tradiciniai Metodiniai Ir Strateginiai Užsiėmimai Plečiant Patyrusių Skautų Dvasinio Ugdymo Programą. Lietuvos skautija
- Rudy, J. L. (2020 Balandžio 23). 19 Top Brainstorming Techniques to Generate Ideas for Every Situation. Envato Tuts+. <https://business.tutsplus.com/articles/top-brainstorming-techniques--cms-27181>
- Scouts (<https://www.scout.org>).
- Skautai (<https://skautai.lt/>)
- Stasiūnaitė, M. (2018). Finansų valdymas, paramos pritraukimas skautiškuose vienetuose. Lietuvos skautija
- Strumskytė, K. (2011). Kompetencijas ugdantys žaidimai. Lietuvos skautija